

bb 34. /moszkvai vendégeink... 1. folyt./-lm /Az anyag eleje a /24.oldalon /

délután a küldöttség tagjai a budapesti városépítési és tervező intézetbe látogattak el, ahol az intézet szakembereinek tájékoztatója alapján megismerték budapest általános városrendezési tervét, s megismerlést a most épülő, valamint a tervezés alatt álló nagyobb lakótelepek modelljeit.

este a közalkalmazottak szakszervezetének székházát keresték fel a szovjet vendégek sariós istvánnak, a fővárosi tanács vb elnökének társaságában. a baráti találkozón dr. jókai loránd főtitkárral és az elnökség tagjaival a szakszervezet állami munkát segítő tevékenységéről folytattak eszmecsere-t./mti/

- 50 -

- v é g e -

21.00/Lm

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 11.

bb 1. iraki, algériai, pakisztáni, egyiptomi és hazai hidtervek az uvaterv rajzasztalain - magyar-egyiptomi hidépítő együttműködést készítenek elő az arab országok területére

i tz/lk-ju ie la

1968. január 11.

az ut- és vasutervező vállalat hidtervező mérnökei számos hazai és külföldi hid tervein dolgoznak és ilyen természetű teendők az év folyamán előreláthatólag még meg is szaporodnak.

a legnagyobb hazai feladatuk az algyői 500 méteres acélhid tervezése. ehhez sikerült olyan műszaki megoldást kidolgozni, amelytől 3-4 millió forintos költségcsökkentés remélhető. szolnokra egy 100 méteres felüljárót, a balatini autópálya polgárdi és síófok közti szakaszára pedig körülbelül 30 kishidat terveznek.

még több hid épül majd a vállalat tervei szerint külföldön. irakban már építik a diyala hidat: itt a tervezőkre, az uvaterv szakembereire már csak a művezetés feladata hárul. ugyancsak épül az egyesült arab köztársaságban a kairói fontana hid, viszont még tervezés alatt áll szintén kairó számára egy 300 méter hosszú és 30 méter széles, nagyjából az erzébet-hidhoz hasonló függőhid, amely a nilus főága felett ível majd át. mindezekon kívül az eak számára forgóhidakat terveznek a nubariah, illetve az abo aly csatornához, és most várják a megrendelést egy harmadik, a beshla csatorna felett átvezető forgóhid tervezésére is.

most először küldtek ki ajánlati tervet algériába, ahol egy 100 méteres hid tervezésére szeretnének megbízást kapni. valószínűleg sikerrel járnak jelenlegi tárgyalásaik pakisztánban is, és akkor az uvaterv mérnökei tervezik meg majd a rajdhani 130 méteres hidat, de lehet, hogy ugyanennek az országnak további három-négy hidját is.

folyt. köv./

-1-

bb 1. / iraki, algériai... 1. folyt. /-ju

az uvaterv hidtervezői munkájának külföldi megbecsülését mutatja többek közt, hogy a nagy egyiptomi hidépítő vállalat, a nilus general bridge corporation kivitelezői minőségben szeretne együttműködni az arab világban a magyar tervező intézettel. első konkrét kooperációjuk valószínűleg libanonban jön létre, ahol az uvaterv egy kikötő és kikötői hid tervezésére kiírt versenytárgyaláson vesz részt.

új kezdeményezése egyébként a vállalatnak, hogy -itt- hon és külföldön egyaránt - fővállalkozóként a tervezésen kívül az építés lebonyolítását is vállalná. az általa tervezett létesítményeket tehát „avatásra kész”, állapotban adná át a megrendelőknek. /mti/

.-.

bb 2. versenyben az 1967-es filmdíjakért

1 pr/tm-ju sr la

1968. január 11.

január 20-án, a nemzetközi filmujságíró szövetség budapesti tanácskozásának záróestjén adja át hagyományos filmdíjait a magyar filmkritikusok szervezete.

a filmkritikusok elismerő díjaiért a mafilm stúdió 22 - 1967.-ben elkészült - játékfilmje versenyez. a lista: bán frigyes filmje, a bűdös víz, szemes mihály alkotása, az édes és keserű, fábrí zoltán produkciója, az utószezon, a zsuzs éva rendezte othello gyulaházán, herskó jános filmje, a szevasz vera, mihályfi imre filmje, a sellő a pecsétgyűrűn, zolnay pált alkotása, a hogy szaladnak a fák, a keleti márton rendezte változó felhőzet, kósa ferenc cannesi díjas tizezer napja, fehér imre alkotása, a harlekin és szerelmese, dömölky jános televíziós filmje, a jaguár, révész györgy alkotása, az egy szerelem három éjszakája, mihályfi imre televíziós filmje, az egy korban éltünk, kardos ferenc ünnepnapok-ja, palásthy györgy alkotása, az özvegy és a százados, jancsó miklós szovjet-magyar kooperációs filmje, a csillagesok, katonák, hintsch györgy produkciója, a kártyavár, zsuzs éva televíziós filmje, a koppányi aga testamentuma, kormos gyula burleszkje, a nem várok holnapig, és bacsó péter alkotása, a nyár a hegyen. /mti/

.-.
-2-

bb 3. új pályázati rendszer a végzős hallgatók elhelyezkedésére

1 fe/lk-lm sr

1968. január 11.

a készülő ösztöndíj-rendszer élénken foglalkoztatja az egyetemi ifjúságot, s különösen az új gazdasági mechanizmus bevezetésével kapcsolatban vetődik fel bennük a kérdés, vajon a vállalatok, üzemek hajlandók lesznek-e a jövőben is társadalmi ösztöndíjra szerződést kötni. az utóbbi időben több vitafórumon foglalkoztak az említett kérdéssel, összegezték a tapasztalatokat és a lehetőségeket. megállapították a többi között, hogy a vállalatok a részesedési alap terhére fizetik az ösztöndíjakat, tehát a juttatás továbbra is a nyereségrészesedés terhére történik. szóvá tették azt is, hogy számos vállalat negyed- és ötödéves hallgatókkal felbontotta a szerződést, de ugyanakkor nem tartott igényt az ösztöndíjak visszafizetésére. a vállalatoknak ez jogában áll. a budapesti műszaki egyetem fiataljainak vitafórumán megállapították, hogy egy-két éves átmeneti időszakal számolniuk kell, amíg a vállalatok elismerik, hogy a műszaki fejlesztés szorosan összefügg a vállalatoknál alkalmazott mérnökök számával.

választ kaptak a fiatalok arra a kérdésükre is, hogyan biztosítják a végzős hallgatók elhelyezkedését. elkészült már ugyanis az új kormányrendelet a fiatal diplomások elhelyezkedéséről, s már csak a különböző minisztériumok közötti összehangolás maradt hátra. az idén, január 1-ével, új pályázati rendszer lépett életbe - az állásokat az üzemek hirdetik meg. a pályázati felhívás egyebek között tartalmazza majd a munkakör pontos megjelölését, az alapsért, a munkába lépés időpontját és a speciális igényeket. a pályázatot a vállalat vezetőjének címezve a felsőoktatási intézményhez nyújtják be a végzős hallgatók. a fiatalok a pályázatban megjelölik szakmai érdeklődésüket, és feltüntetik a különböző tanfolyamok elvégzését, s csatolják a pályázathoz önéletrajzukat. amennyiben egy állásra több pályázat érkezik, úgy az egyetem állami és társadalmi vezetősége ajánlási sorrendet állít fel./mti/

.-.

- 3 -

bb 4. értékes emlékek szigetváron a kossuth indítványozta
védegyelet-mozgalom idejéből

b vid fm/sk-lm ká

1968. január 11.

a csaknem 700 tagot számláló szigetvári várbaráti kör kutató munkájának eredményeként sok értékes anyaggal gazdagodott a város muzeuma. most újabb, páratlan érdekességű iratokra bukkantak a kossuth Lajos indítványozta védegyelet-mozgalommal kapcsolatban. megtalálták a védegyelet 1844-ben kézzel írt alapszabályzatát, batthyány kázmér védegyeleti elnök saját kézzel írt beszéd-fogalmazványát és letisztított teljes szövegét, amelyet batthyány a védegyelet első nagygyűlésén pesten mondott el 1845. október 17-én. mint ismeretes, ez a mozgalom hazánk iparosodását szolgálta. az egyesület tagjai önként, becsületszóval kötelezték magukat, hogy hat esztendőig csak honi mesteremberekkel dolgoztatnak és minőségre tekintet nélkül semminemű olyan külföldi iparcikket nem vásárolnak, amelyből belföldi gyártmány kapható. előkerültek a védegyelet szigetvári osztályának iratai is: az alapítótagok névsora, tagtoborzó levelek, nyugták, elszámolások. különösen érdekes az a részletes beszámoló, amelyet a pesti nagygyűlésről készítettek a szigetvári küldöttek. ebben részletesen, színesen írnak kossuth Lajosnál tett tisztelegő látogatásukról, a gyűlés lefolyásáról, a lelkes közhangulatról. /mti/

--

bb 5. előadássorozattal készíti elő a hazafias népfront a
tavaszi vár-sétákat

i tz/tm-lm ie

1968. január 11.

a hazafias népfront 1. kerületi bizottsága tavasztól újra rendszeresen vezet tanulmányi sétákat a budai várban. e séták előkészítésére már most előadássorozatot kezd.

az első előadást a vár történetéről szombaton, január 13-án délután fél négy órakor tartják a hazafias népfront 1. kerületi helyiségében, bem rakpart 6. szám alatt. a következő előadásokban a várpalota építésének történetéről, a várbeli lakóházak műemléki helyreállításáról, e házakról, mint szellemi nagyjaink emlékének őrzéséről, valamint buda társadalmáról, iparáról és kereskedelméről adnak tájékoztatást. /mti/

- 4 -

bb 6. orosz nyelvi szóbeli verseny általános iskolai tanulóknak

i vt/j-lm sr

1968. január 11.

a magyar-szovjet baráti társaság, a művelődésügyi minisztérium és a magyar uttorok szövetsége az 1967-68-as tanévben a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére rendezi az országos orosz nyelvi szóbeli versenyt, amelyen az általános iskolák hetedik és nyolcadik osztályos tanulói vehetnek részt. a verseny négy - iskolai /örsök közötti/; városi, illetve járási /budapesten kerületi/; megyei, illetve budapesti; valamint országos - fordulóból áll.

az első fordulót február 15-ig bonyolítják le, a második és a harmadikat április 5-ig. a negyedik fordulóra - az országos versenyre - a megyei győztesek kapnak meghívót.

az országos verseny győztesei közül minden kategóriában egy-egy tanuló szovjetunióbeli jutalomutazásban részesül. a második helyezettek is értékes jutalmat kapnak. valamennyi versenyző 14 napos szaktáborozáson vesz részt. /mti/

--

bb 7. osztályfőnöki órák, szülői értekezletek a pályaválasztásról

i vt/tr-lm sr

1968. január 11.

az iskolai év most következő időszakában csaknem 240 000 diák - 134 000 általános iskolai 8. osztályos és csaknem 55 000 érettségi, illetve képesítő vizsga előtt álló középiskolás fiatal továbbtanulásáról, pályaválasztásáról tanácskoznak országszerte. a tanácsadáshoz hasznos segítséget nyújt a nevelőknek a pályaválasztási tájékoztató füzet, amelyet budapesten kívül a megyékben, valamint a megyei jogú városokban is kiadnak. a megbeszéléseken a pedagógusok arról is elmondják véleményüket, hogy - szerintük - diákjaik hol állhatják meg leginkább helyüket, melyik iskolatípus, vagy szakma felel meg leginkább tanítványaik képességeinek, készségeinek.

a mondanivalóhoz a művelődésügyi miniszter iskoláztatási utasítása szolgál eligazításul. a tervek szerint ez a dokumentum még januárban megjelenik, illetve eljut az iskolákba, hogy a tantestületek felvilágosítást tudjanak adni mind a diákoknak, mind a szülőknek. az osztályfőnöki órák, a szülői értekezletek egyaránt azt a célt szolgálják, hogy minél realitásosabb legyen az életpályát választó fiatalok döntése.

/folyt.köv./

- 5 -

bb 7. /osztályfőnöki ... 1. folyt./-lm

ehhez a témához kapcsolódik szorosan az az 50 oldalas tájékoztató, amelyet a művelődésügyi minisztérium megbízásából a munkaügyi minisztérium közreműködésével az egyemi számító központban készítettek: „pályaválasztási szándékok vizsgálata a középiskolákban 1967., címmel. az ebben található és rendszerezett adatok alapján végzett elemzés messzemenő tájékozottságot biztosít a pályaválasztási tanácsadó munkához. ez viszont lehetővé teszi, hogy sikeresen készítsék elő az 1968-69. tanévi iskoláztatást mind a tanulókat kibocsátó középiskolákban, mind pedig az őket fogadó felsőfokú és egyéb továbbképző intézményekben./mti/

bb 9. hatósági bizonyítványok

i vt/j-lm sr

1968. január 11.

a művelődésügyi igazgatás területén a jövőben hatósági bizonyítvány bemutatását csak a következő esetekben szabad megkívánni: a felsőoktatási intézményekben a tandíj és szociális támogatás megállapításával kapcsolatban annak igazolására, hogy a hallgató egyik szülője /eltartója/ nem áll munkaviszonyban. az igazolás nem külön bizonyítvány formájában, hanem a jövedelem-igazolás céljára rendszeresített űrlap megfelelő rovatában történik. egyéb esetekben a művelődésügyi szervek hatósági bizonyítvány bemutatását nem kívánhatják.

ha a gyámügyi eljárásban a jövőben az ügyfél vagyoni állapotának igazolása szükséges, erre a célra a munkáltató által kiállított kereseti igazolást és a tanács pénzügyi osztály által kiállított adó- és értékbizonyítványt kell felhasználni./mti/

- 6 -

bb 8. tantárgy: a borkostolás

a vid ká/sk-ju ká la

1967. január 11.

a baltonfüredi szőlészeti szakiskola, ahol a közép-dunántul neves borvidékeinek szakmunkásait képzik, az idén új tárggyal: a borkostolással bővítette tananyagát. a szőlészet, borászat ifjú „inásai„ eddig a szőlőtermesztés elméleti és gyakorlati tudnivalóival ismerkedtek, a borkezelést azonban csak könyvekből sajátították el. az új tantárgyat a hazai és a nemzetközi borversenyeken gazdag tapasztalatot szerzett szakemberek tanítják, irányításukkal izlelik a borokat, s állapítják meg. a könyvek-ből alig tanulható tűzességet, testeséget, valamint azt, hogy a kialakult íz, zamat megfelel-e a tájjellegnek. a 14-16 éves fiatalokat az alkohol ártalomtól nem kell féltetni, hiszen a borversenyekhez hasonlóan, nem nyelik le a bort, csupán izlelik a különböző fajtákat. /mti/

--

bb 11. a gyalogátkelőhelyen gázolt - háromévi szabadságvesztés

i bc/tr-ju sr cz

1968. január 11.

a fehérvári ut és hauszmann alajos utca kereszteződésénél a kijelölt gyalogátkelőhelyen, illetve közvetlen közelében gázolt antal józsef, 45 éves gépkocsivezető az ém budapesti betonárugyár személyautójával. a fehérvári úton előtte egy motorkerékpár haladt, amelynek vezetője az átkelőhelyen közlekedő gyalogosoktól tekintettel járművét megállította. antal látta, hogy a motoros megállt, s gyalogosok haladnak át, mégsem állt meg a gépkocsival és változatlan sebességgel közelítette meg az átkelőhelyet. az átkelőhely közelében elűtött egy 22 éves fonódt - aki a sérülések következtében életét veszítette -, az átkelőhelyen pedig elgázolt egy 19 éves technikumi tanulót, aki súlyosan megsérült.

a központi kerületi bíróság antal józsefet háromévi szabadságvesztésre ítélte, s két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől.

/mti/

--

-7-

bb 10. virágzik az azalea

vid ká/sk-ju ká la

1968. január 11.

Szombathely virágboltjaiban megjelent az azalea cserepes virága, a három év alatt előállítható dísznövényt ez év januárjára először nevelte fel a szombathelyi kertészeti vállalat. eddig nagyrészt csehszlovákiából, hollandiából és az NSZK-ból hozták be a virágot. az azalea dupla virágai fehér, rózsaszín és piros színben díszlenek. /mti/

bb 12. madárvonulás a falvak irányába

vid ká/sk-ju ká la

1968. január 11.

a zord időjárás „menekülésre” készítette a bükki erdők madárseregét. az erdők lábánál fekvő kács, szomolya, bükkzsérc, cserépfalu udvarait valósággal megszállták a havas erdőkben az emberi lakóhelyek közelébe húzódtak énekesmadarak, cinkék, rigók, vörösbegyek, pirókók. a zuzmarával fedett fákon és bokrokra nem találnak ennivalót, ezért a baromfiaknak kiszórt élelemből lakmároznak. madárvonulást figyeltek meg a hernád-völgyi, valamint a bodrog közti liget-erdőségeken is. itt nemcsak a hideg és a hó, hanem az éles északi szél is a falvakba kényszerítette a kevés védelmet nyújtó szálerdőkben a madarakat. nem egy helyen, így hernádnémetiben, csobajon, tokajban a falvakba húzódtak madársereg az elhagyott fecskéfészkeket „bérelte ki”, a téli hónapokra.

az erdőmenti községek határában az uttörők madáretetőket állítottak fel, s ezekbe naponta hordják az olajos magvakat.

/mti/

..

-8-

bb. 13. miniszteri utasítás művelődési otthonaink továbbfejlesztésére - figyelembe véve az országos és helyi igényeket

i ol/tr/sr/gy/la

1968. január 11.

a művelődési otthon jellegű intézmények továbbfejlesztését szolgálja a művelődésügyi miniszter most megjelent utasítása. megjelenését széleskörű vizsgálódás előzte meg, amelynek kapcsán felmérték az érdekelt intézmények helyzetét. e szerint az országban mintegy 3 400 területi feladatot ellátó művelődési otthon jellegű intézmény működik, s ezek nagyrésze felújításra, illetve más épületbe telepítésre, felszerelésük korszerűsítésre szorul. a változó igényeknek megfelelően előtérbe kerültek az új művelődési formák, amelyek több és kellően felszerelt klubszobát, szakköri helyiséget, s a megnövekedett feladatok ellátására alkalmasabb személyeket kívánnak. a művelődési otthon mozgalom mintegy kétváltásos tapasztalatai is bizonyítják, hogy nem minden művelődési otthon jellegű intézmény képes megfelelni a mindenfajta művelődési és szórakozási lehetőséget biztosító „kulturális központ”, követelményének.

az új utasítás figyelembe veszi az országos és helyi igényeket, másrészt a megváltozott körülményekből adódó reális működési lehetőségeket. a jövőben ezekkel az intézményekkel szemben csak olyan igényeket lehet támasztani, amelyeknek adottak a végrehajtási feltételei. az országos népművelési tanács általásfoglalásai és a népművelőkkel folytatott viták tanulságai alapján az utasítás ez intézmények három fő típusának kialakítását, illetve megerősítését célozza: a klubkönyvtárét, a művelődési házét és a művelődési központét. mindhárom típusú intézmény általános nevelési céljai alapvetően azonosak. az egyes típusokban azonban más-más népművelési formák és módszerek előtérbe állításával, más-más anyagi bázison, különböző színvonalu, terjedelmű és határfokú népművelés munkáival szolgálják az utasításban is megjelölt célok megvalósítását.

a jövőben csak e három típus valamelyikébe sorolható intézmény tekinthető művelődési otthon jellegű intézménynek. az e kategóriákba nem sorolható klubtermek, körök, üzemi kulturtermek - csak átmenetileg - a korábbi működési engedély alapján folytathatják tevékenységüket.

/folyt. köv./ k
8.30/gy

10.52

- 9 -

bb. 13. / miniszteri utasítás... 1. folyt./ gy

a tervek szerint azonban a későbbiekben - az országos tapasztalatok mérlegelése alapján - ezeknek az intézményeknek további sorsáról is új rendelkezést adnak ki, de addig is mindent meg kell tenni, hogy mielőbb a kívánalmaknak megfelelő intézményként működjenek.

az utasítás megjelöli többek között a különböző típusú intézmények feladatkörét és megszabja működésük feltételeit is. a klubkönyvtár olyan közművelődési intézmény, amely összekapcsolja a klub és a könyvtár funkcióit, s a könyv, a sajtó, a tv, a rádió segítségével, valamint a körzeti és járási művelődési intézmények szolgáltatásaihoz kapcsolódva biztosítja az 1 500-nál kevesebb lakosu községek, továbbá a kisebb üzemek művelődését, szórakozását és gondolatcseréjét. létesítése tehát főként kisebb falvakban célszerű. a legkisebb klubkönyvtárnak is legalább két helyiségből kell állania, egy szabadpolcos könyvtárból és egy klubéletre alkalmas szobából.

a művelődési ház a klubkönyvtárra kiszabott feladatok mellett a társadalmi szükségletekre, az egyes rétegek igényeire és a helyi hagyományokra épülő népművelési közösségek /szakkörök, baráti körök, stb./ szervezésével és működtetésével, adottságaihoz mérten hivatásos és műkedvelő művészeti tevékenységek szervezésével, valamint játék- és sportolási alkalmak nyújtásával oldja meg feladatait. ilyen típusú intézményt főként az 1 500 lakosnál nagyobb községekben, középüzemekben célszerű működtetni. az utasítás rögzíti a művelődési házakra vonatkozó konkrét követelményeket is.

a művelődési központ olyan jól ellátott, korszerűen berendezett intézmény, amely színvonalas népművelési munkával, széleskörű szolgáltatásaival a differenciált művelődési, szórakozási igények kielégítésére képes. létesítése, illetve működtetése elsősorban a városokban /nagyvárosi kerületekben, nagyüzemek mellett, /, járási székhelyen és néhány - kedvező feltételekkel rendelkező - nagy községben célszerű. az intézménynek olyannak kell lennie, hogy már önmagában is reprezentálja a kulturális centrumot. az utasítás intézkedik arról is, hogy a művelődési központ feladatait legalább három főfoglalkozású dolgozóval lássa el.

/folyt. köv./

8.35/gy

10¹⁵f

ll

- 10 -

bb. 13. / miniszteri utasítás... 2. folyt./ gy

a három típus nem jelent átléphetetlen határt: működésük és feltételeik tartós javulása, vagy rosszabbodása esetén, az intézmények magasabb, illetve alacsonyabb típusba sorolhatók. létesítésüknél, berendezésük korszerűsítésénél, valamint a működésükhöz szükséges feltételek megteremtésénél biztosítani kell a helyi erőforrások összehangolt felhasználását.

az utasítás végrehajtásáról a megyei /fővárosi/, megyei jogú városi, járási, városi és fővárosi kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai gondoskodnak./mti/

bb. 14. belvizcsatorna alumíniumból

a vid-szf/sk/ká/gy/ta

1968. január 11.

a törökbálint-diósd-érd térségében keletkező belvizet a sulák csatorna szállítja a dunába. a csatorna mély területen fekszik, ezért, ha magas a duna vízállása, a folyam gátja előttti szakaszon, a csatorna medrében, úgynevezett talajtörés keletkezik. a fellazult mederszakaszt minden esetben rendbe kell hozni, mert a felgyülemelő belviz településeket, értékes mezőgazdasági területeket önthet el.

a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság most ujitással vet véget az árvizek idején megismétlődő jelenségnek. a veszélyeztetett mintegy 50 méteres részen armco rendszerű, zárt csatornaszakaszt építenek azzal a különbséggel, hogy a költséges acéllemezek helyett hullámosított és dongásított alumíniumból képezik ki a vízlevezető alagutat. a 2,6 méter magas csövet felülről betonnal és földdel terhelik, hogy a dunai árvíz esetén keletkező víznyomás ne okozzon kárt a csatornarendszerben.

ez az eljárás lényegesen gyorsabb a hagyományos vasbeton szerkezet építésénél, az ujitás, az alumínium lemezek alkalmazása pedig csökkenti a beruházás költségeit. a szakemberek szerint ezt a módszert bátran alkalmazhatják kisebb vízfolyásokon, a belviz csatornáknál, sőt a dűlőutak alatt átvezető vasbetoncsőátvezetők helyett is./mti/

8.40/11

10¹⁵f

ll

- 11 -

bb. 15. régi farsangi népszokások elevenítenek fel vas megyében - rönkhuzás, asszonyok napja, „legényvágás”,

b vid/fm/fné/ká/il/La

(Levénij) 1968. január 11.

Vas megye számos községében felejtik az évszázados farsangi népszokásokat, hagyományokat. Kedves ősi néphagyomány - rábagyarmaton, felsőmarácon, pinkamindszenten, apátistvánfalván, orfaluban, horvátnádaján, gyöngyösfaluban -, hogy a farsangban nincs esküvő, rönkhuzást rendeznek. A színes, látványos mulatság hívogatással kezdődik. házról-hára járnak a népviseletbe öltözött lányok, maskarába bujt, bőgatyás fiúk, s köszöntik a gazdát, gazdaasszonyt. Kérlik: ha van eladó lányuk, háziasulandó fiuk, engedjék a lakodalomba. mikor együtt van a vidám álarcos lakodalmas menet, az álmenyasszonyt és az álvőlegényt felütetik a kerekre szerelt rönkre, amelyre gallyakból építenek diszhelyet. az ifju párt a rönkkel a legények végighúzzák a falun, majd a falu végén „semleges egyház”, papja várja és összeadja őket. a rönköt ezután elárverezik és vidám bált rendeznek.

köszegfalván évszázados népszokás, hogy három napig tart a farsangi mulatság. nagyobb ünnep ez a faluban, mint a bucsu. az első napon maskarába öltözött vidám fiatalok és öregek járnak a házakat, s - ahol megfordulnak - jókedvüket felforgatott talyligák, kifordított kerékpár-kerek, foghíjas létrák jelzik. minden háznál bőséges vendéglátásban részesülnek. másnap délután az asszonyok napját. ezen a napon a nők mulatnak. fiatalok, ideje ropja a táncot virradatig, s hagyományos tréfa áldozata lesz az a férfi, aki közéjük merészkedik: a mulatozó asszonyok megrohanják, székre ültetik és a magasba emelik. minden felemelés egy liter bort jelent. ez a belépődíj.

éjfél tájban maskarába öltözik az asszony nép és hajnalhasadtáig tart a vigalom.

a következő nap a „legényvágás”, ideje. a vendéglőben hosszú asztal sor mellett borozgatnak, nótáznak - együtt a fiatalok és öregek - de most már csak a férfiak. köztük van a falu legidősebb embere is, akinek tiszte a „legényvágás”, mulatozás közben ő mond pohárköszöntőt, amelyben legényné avatja a 18 éves fiatalokat.

a német nemzetiségű felsőcsatáron rozmaringolással bucsuztatják a farsangot. a legények csoportosan, zeneszóval, nótázva kereklik fel a lányos házakat, ahol a lányok a régi népszokás szerint rozmaringgal disztik fel őket. a legények a házaknál táncra perdülnek s a gazda sonkával, borral kínálja vendégeit./mti/

8.47/e

10.5.2

- 12 -

bb. 16. ismét másodpernyi pontossággal jár a 116 éves békési toronyóra

vid-fm/fné/gy/ká/gy/La

1968. január 11.

a békési református templom tornyára 116 évvel ezelőtt szerelték fel az órát. a költségek egy részét a lakosság adományából gyűjtötték össze. a békésiek szinte személyes tulajdonuknak tekintették az öreg időmérő szerkezetet, amely az utóbbi időben javításra szorult. a városi tanács restauráltatta az órát, s az a lakosság nagy örömeire ismét másodpernyi pontossággal mutatja az időt./mti/

bb. 18. idegenforgalmi központtá fejlesztik sátoraljauhelyt - gyermeküdülő, bölcsőde, kenyérgyár építését kezdik meg a városban

a vid-fm/sk/ká/gy/La

1968. január 11.

sátoraljauhely fejlesztésére az idén 26 millió forintot költenek. a tanács tervbe vette, hogy a természeti szépségekben gazdag környezetű várost mielőbb idegenforgalmi központtá fejleszti. ennek érdekében a város belterületén befejezik a szennyvízcsatorna-hálózat és a hozzá szükséges korszerű detritómű építését, tavaszra megnyitják a középkori pincében berendezett hangulatos borbarlangot, a májuskutvölgy fenyegekkel övezett tisztásán pedig a szót megbízásából 500 személyes nyári gyermeküdülőt alakítanak ki. a tábor területén az év végéig nyolc - -alpesi házhoz hasonló - pavilont építenek.

a tanács nagy gondot fordít a lakáshelyzet javítására is. az aradi vértanúk utcájában az év végén 64 - állami beruházásból létesített - lakásba költöztetnek be a lakók, a kis segítségével pedig a fiatalok részére 36 új lakás alapozását kezdi meg a bercesényi utcában. a dolgozó anyák második munkájának megkönnyítésére a város belterületén elkészül a korszerű, minden igényt kielégítő bölcsőde, amelyben 40 gyermeket helyezhetnek el. az év második felében hozzáfognak a város új kenyérgyárának alapozásához. az új üzemen naponta 140 mázsa kenyeret sütnék és innen látják majd el friss áruval a környező bodrogközi falvakat./mti/

8.52/e

10.5.2

- 13 -

bb. 19. huszonhárom forintot költenek az idén geológiai kutatásra Komárom megyében

b vid/szf/tné/ká/il/La

1968. január 11.

a jó minőségű, gazdaságosan kitermelhető barna szénre továbbra is nagy szüksége van a népgazdaságnak, ezért Komárom megye bányavidékein folytatják az új barna széntelepek felkutatását. a tatabányaiak az idén a már ismert nagyegyházi medencével összefüggő csordakut-csapd-mányi térségen mélyítenek újabb kutatófurásokat. itt a tavalyi furások bebizonyították, hogy a nagyegyházzal azonos, jó minőségű, nagy kalóriájú szenet rejtnek a földrétegek. a terület nyugati részén részletes kutatásokat kezdenek, míg az északi területen a kutató furásokat folytatják. karsztvíz-furásokat is mélyítenek, részben a művelés alatt álló területen, részben a nagyegyházi medencében, hogy a hidrológiai viszonyokat megfigyeljék.

oroszlányon a márkus-hegyi kutatásokat folytatják. a terület déli részén már tavaly befejezték a furásokat, most az északi fele kerül sorra. a márkus hegy felső széntelepei elérik a négyezer kalória értéket is. így ez a gazdag szénvagyonu vidék alkalmas lesz a kimerülőben lévő oroszlányi bányák pótlására.

dorogon a borókási bányavidéken kutatnak, ahol a szén fűtőértéke meghaladja a négyezer kalóriát. a lencse-hegyi területen folytatják a furásos kutatást.

a megye három bányavidékén az idén összesen 23 millió forintot költenek geológiai kutatásokra./mti/

--

bb. 17. zöldellnek a palánták a mátraaljai kertészetekben

vid ká/sk/ká/il/La

1968. január 11.

a mátraaljai kertészetekben beköszöntött a „tavasz”, - a termelészövetkezetek üvegházaiiban mindenütt elvetették a legkorábbi értékesítésre szánt zöldségfélék magját. az egri petőfi termelészövetkezetben 60 000 palánta fejlődik, s itt a saláta-, uborka-, paradicsom- és paprikatövek tűzdelését is megkezdték. a mátraaljai kertészetek márciustól kezdve folyamatosan szállítanak karalábét, salátát, zöldboglyát, majd zöldboglyát és paradicsomot a piacra./mti/

--

8.55/11

10.55

ke

- 14 -

bb. 20. tető alá kerül a 120 személyes szálloda és az ifjúsági művelődési központ - toronyházak építését kezdik meg Békéscsabán

vid-fm/fné/ká/gy/cba

1968. január 11.

Békéscsaba 1968-ban ünnepli újratelepítésének 250. évfordulóját. a jubileumi évben gazdag fejlesztési programot valósítanak meg. többek között tető alá kerül a vendéglátóipari kombinát a 120 személyes szállodával, az ifjúsági művelődési központ, modern hangversenyteremmel. egyszerre két földgázfűtéses toronyház építését kezdik meg a város központjában. korszerű abc-áruházzal és három otp-lakóházzal gazdagodik a város, többmillió forintos költséggel bővítik a „körös”, áruházat.

az építkezéssel párhuzamosan tovább szépítik a várost. parkosításra többmillió forintot költ a tanács. a lakosok „a virágos Békéscsabáért”, mozgalom keretében 1968-ban csaknem egymillió forint értékű társadalmi munkával segítik a város további szépítését./mti/

--

bb. 22. szénfalrepezítési kísérletek nagy nyomású vizsugárral

vid-szf/j/ká/gy/La

1968. január 11.

az ózdvidéki szénbánya vállalat újszerű műszaki fejlesztési programot valósít meg az idén. a műszaki vezetők gazdaságossági számítások alapján döntöttek el, hol kell munkába állítani új fejtőgépet, hol szükséges gépesíteni a szállítást, hol lehetséges új munkamódszerek bevezetése. a cél az, hogy a műszaki fejlesztés már az idén gazdaságilag lemérhető eredményt hozzon.

a borsodnádasdi bányüzemben nagy nyomású vízzel folytatnak szénfalrepezítési kísérleteket. a geológiai vizsgálatok szerint a könnyen omló szén ezt lehetővé teszi. a robbantás helyetti repezítési módszer előnye többek között, hogy az ediginél darabosabb, tehát jobb minőségű szenet nyernek.

széleskörű automatizálási programot is megvalósítanak az idén az ózdvidéki bányákban. központilag irányítják többek között az egercsehiben levő és a bányüzemet villamosenergiával ellátó nagyfeszültségű transzformátorállomást, valamint a putnoki, a farkaslyuki és más bányák földalatti szivattyúberendezéseit./mti/

9.00/11

10.57

ke

- 15 -

bb. 21. nagyméretű nádpallók készülnek a balatonnál

a vid ká/sk/ká/il/La

1968. január 11.

a keszthelyi nádgazdaság, amely évente több mint egymillió kőve nádat takarít be a kis-balatonról és a magyar tenger partvidékéről, eleget tesz a megrendelők kérésének. átalakította és kibővítette battyánpusztai és szigligeti feldolgozó vállalatát és az új gépek segítségével a szokásos két négyzetméteres nagyságú nádpalló helyett 12 négyzetméter nagyságúakat is gyárt. ennek elsősorban a mezőgazdasági üzemnek örülnek, mert a rendkívül jól szigetelő nádpallókkal téliesíthetik az állatok nyári szállásait. az öt centiméter vastagságú nádszottes 38 centis vályogfal védőhatásának felel meg./mti/

bb.23. a hódmezővásárhelyi művésztelep új alkotóháza a mártélyi tiszaparton

a vid fm/sk/ká/il/La

1968. január 11.

a hódmezővásárhelyi művésztelep mártélyi alkotóházát az elmúlt években több alkalommal előtötte a tiszta árja. a víz által megrongált falak már nem voltak biztonságosak, és ezért 1967-ben véglegesen bezárták az épületet, s azt az új év első napra már le is bontották.

a kedvelt mártélyi tiszapartól azonban csak ideiglenesen köszöntek el a művészek. előreláthatólag már az idei nyárra új, korszerű alkotóház épül itt Rácz György építőművész tervei alapján. a hódmezővásárhelyi tanács és a képzőművészeti alap közösen egymillió forintot biztosított erre a célra. az új alkotóház a régi alföldi építészeti stílusban épül, s ugynevezett hombár-lábakon nyugszik majd. az épület így magasabbra kerül, mint a tiszta eddigi legnagyobb vízszintje. az új létesítmény öt „lakosztályát”, egy-egy tur-nusban tízen vehetik igénybe. az alkotók a szobákhoz tartozó, a tiszára néző teraszokon dolgozhatnak. az épület nagy közös műtermét különleges módszerrel úgy építik meg, hogy két - vasszerkezetekből összeállított - oldalát kinyithassák: így a művészek ugyszólván a „szabad természetben alkothatnak./mti/

- 16 -

bb. 24. székesfehérvár és dunaujváros lakossága teljesen áttér a földgáztűzésre

vid szf sk/ká/il/La

1968. január 11.

székesfehérvárott és dunaujvárosban a következő három évben teljesen áttérnek az országos földgázátvitelre érkező károskúti földgázzal való tüzésre.

a székesfehérvárott az átállítás már tavaly megkezdődött, azóta a város gázfogyasztóinak egyharmada tiszta földgázzal süt, főz és fűt. a tervek szerint 1968-1970-ben további 5000 fogyasztót kapcsolnak át a földgáz hálózatra. a földalatti régi gázcsöveket fokozatosan erősebb hegesztett acélcsövekre cserélik ki.

dunaujvárosban három-négy kilométer új vezeték, továbbá fogadó- és nyomáscsökkentő állomást építenek./mti/

bb. 25. tojáshozam világszínvonalon

a vid ká/sk/ká/il/La

1968. január 11.

a kanadában nemesített shaver-tyukokat, amelyek a világ legjobb tojóinak számítanak, Magyarországon egyedül a dunaparti bárbantenyésztik. kiváló tulajdonságaira, magas tojáshozamára a múlt év őszén figyeltek fel a hazai szakemberek, amikor az országos mezőgazdasági kiállításon nagydíjjal tüntették ki a bárbi shaver-tojókat. a gazdaság a tojástermelésben elérte a világszínvonalat: az átlagos hozam tavaly 261 tojás volt, mégpedig 50 000 tyuk átlagában. ez majdnem háromszorosa az országos átlagnak. a gazdaság így módon - a tervezett hatmillió helyett - kerekén nyolc és félmillió árutojást adott tavaly a közfogyasztásnak.

a shaver-tojók kiváló eredményei keresetté tették a bárban keltett csibéket. az ország nagyüzemi és háztáji gazdaságai mintegy másfélmillió napocsibét rendeltek 1968-ra. ez egy új, nagy csibekeltető építését tette szükségessé. az 50 keltetőberendezéssel működő üzemben évente hárommillió shaver-jércét keltetnek./mti/

9.10/il

- 17 -

10.17

bb. 26. százmillió forint utak építésére, korszerűsítésére
szabolcsban

vid-fm/sk/ká/gy/la

1968. január 11.

szabolcs-szatmár megyében az idén csaknem százmillió forintot költenek utak építésére és korszerűsítésére. az egyik legjelentősebb munkát balkány és nádaspuszta között kezdik meg. tizenhárommillió forintos költséggel tíz kilométeres új utat építenek; ez több tanyát érintve a puszták népét köti össze majd a községgel. ezenkívül 12 millió forintos költséggel a nyirbogdány-demecseri, tízmillió forintból pedig a tuzsér-mándok-lónya közötti utszakaszt korszerűsítik. mintegy 20 millió forintos állami beruházásból 19 termelőszövetkezet kap bekötő utat./mti/

..

bb. 27. termelőmunkát is vállal a kísérleti üzem

a vid-szf/fné/ká/gy/la

1968. január 11.

érdekes módon befolyásolja a gazdaságirányítás reformja a szilikátipari központi kutató és tervező intézet tatabányai kísérleti üzemének munkáját. ebben a jól felszerelt, mikro cementgyárban, az elmúlt években elsősorban új és korszerűbb eljárással készülő anyagok gyártástechnológiáját dolgozták ki. a kis gyár, éppen kísérleti jellege miatt, számottevő szabad gépi kapacitással rendelkezett, a felhasználó ipar azonban a korábbi gazdasági kötöttségek miatt ezt nem vehette igénybe. most viszont egyre több iparág kéri fel termelő munkára a kísérleti üzemet. az egyesült izzó például az izzószálakhoz szükséges wolframérc őrlésével bizta meg. a tatabányai kísérleti gyár speciális malmaiban, kalapácsos törőiben megfelelő minőségű ércőrleményt állít elő. ötven tonnát már meg is őrlött. a kísérlet olyan jól sikerült, hogy abban egyeztek meg: az egyesült izzó teljesen tatabányára bizza a wolframérc őrlést, mivel saját őrlőmalmai már elavultak. így feleslegessé válik az izzóban új malmok építése, a mikro cementgyár munkája pedig gazdaságosabb lesz./mti/

..

9.20/e

10.52

- 18 -

bb. 28. tsz-társulás a lápi föld hasznosítására

vid-ká/sk/ká/gy/la

1968. január 11.

a szegedi járás öt termelőszövetkezete talajjavító társulást hozott létre ásothalom község határában. a vállalkozás a délalföldi futóhomok megkötését vette tervbe. egy nagy-kiterjedésű ingoványos területről lápi földet termelnek ki, s ezt használják fel a sívóhomok termővé tételére. évente 3 000 vagon lápi földet bányásznak ki. a javított földeken a gazdaságok szőlőt, illetve gyümölcsösöket telepítenek./mti/

..

bb. 29. moszkva küldöttsége a lágymányosi kenyérgyárban

t hi/tné/gy/cz

1968. január 11.

a szovjet főváros v.f. promiszlovnak, az szkp központi bizottsága tagjának, a moszkvai városi tanács végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével budapestten tartózkodó küldöttsége csütörtök délelőtt a főváros egyik új ételmezési üzemébe, a lágymányosi kenyérgyárba látogatott el. a vendégeket, akiket elkísért csikesz józsefné, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, az üzemben róna ottó, a fővárosi sütőipari vállalat vezérigazgatója üdvözölte. a látogatók megismerkedtek és nagy elismeréssel nyilatkoztak a 32 millió forint beruházással létesített új üzemről, amely naponta két műszakban 4,5 vagon kenyeret állít elő, s termékeivel az egész budai részt ellátja./mti/

..

bb. 30. a sikos utakon óvatosan közlekednek a gépjárművezetők

i fe/lk/sr/gy/cz

1968. január 11.

a csütörtöki rendőrségi jelentésből ismét kitűnik, hogy a gépjárművezetők - a szokottnál sokkal óvatosabban közlekednek - a jeges, sikos utakon. az elmúlt 24 órában országsszerte mindössze 27 közlekedési baleset történt. vácott nagy lászló Mihály 52 éves péksegéd, budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az áthaladási elsőbbséget egy darus tehergépkocsinak és a két jármű összeütközött. a személygépkocsi utasa, deák piroska 38 éves ápolónő a helyszínen meghalt. a rendőrség nagy lászló Mihályt őrizetbe vette, ellene az eljárást megindította.

/folyt. köv./
11.50/e

12.32

- 19 -

bb. 30./a sikos utakon.... 1. folyt./ gy

✓ halálos baleset történt veszprém-külső vasútállomásán. Kovács László 46 éves mozdonyvezető a tolató mozdonyral egy álló mozdonyra ütközött. Kovács Nándor 45 éves mozdonyvezető, olaszfalusi lakos, aki az álló mozdonynál munkáját végezte az ütközők közé szorult és olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás közben meghalt. A rendőrség Kovács László ellen eljárást indított és a halálos szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot tovább folytatja.

Budapesten a 10. kerületben az Üllői ut és a ferihegyi ut kereszteződésében Szabó László 52 éves szentesi lakos, a helyi Árpád Termelőszövetkezet elnöke személygépkocsijával összeütközött egy 53-as villamossal. A személygépkocsi utasa, Farsang Lászlóné 53 éves háztartásbeli, szentesi lakost súlyos sérüléssel szállították kórházba. A rendőrség Szabó László ellen eljárást indított./mti/

..

bb. 31. meghalt Gelléri András

tné/sr/gy/cz

1968. január 11.

Gelléri András, a Fűlő című lap főszerkesztője 67 éves korában váratlanul elhunyt. A Magyar Újságírók Országos Szövetsége és az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat saját halottjának tekintette temetéséről később történni intézkedés./mti/

..

bb. 32. rendeletek a termékértékesítési szerződésekkel kapcsolatos egyeztető eljárásról és a minőségi viták rendezéséről

1 cs/tr/1e/gy/cz

1968. január 11.

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter két rendeletet hozott a mezőgazdasági termelőüzemek termékértékesítési szerződéseivel kapcsolatos jogok érvényesítéséről. Az egyik rendelet kimondja, hogy a mezőgazdasági termékértékesítési szerződésekből eredő igények bírósági úton történő érvényesítése előtt a felek panaszakkal, kifogásaikkal a mezőgazdasági termékforgalmi egyeztető bizottsághoz fordulhatnak.

/folyt. köv./

ke

12.25/gy

- 20 -

1328

bb. 32. /rendeletek... 1. folyt./ gy

de ez az előzetes egyeztető eljárás - az eddigiektől eltérően - január 1-től kezdve nem kötelező, ha az egyik szerződő fél termelőszövetkezeti gazdaság, vagy egyéni termelő. Így a jogvita közvetlenül bíróság elé kerülhet. Az új jogszabály megszabja az egyeztető bizottságok összetételét, hatáskörét és az egyeztető eljárás ügyrendjét.

A másik rendelet módot ad arra, hogy a mezőgazdasági termékértékesítési szerződések alapján átadott termékek minősítésével kapcsolatos vitás kérdésekben a rendeletben megnevezett pártatlan és szakmai szempontból jól tájékozott szervek, illetve a kijelölt szakértők foglaljanak állást. A tartós árufelvétel esetében, amelyeknél lehetőség van alapos objektív vizsgálatra, a kijelölt szervek döntenek a minősítésről, a gyorsan romló árucikkek esetében pedig a jársási tanács elnöke küld ki szakértőket helyszíni vizsgálatra. Az a szerződő fél, aki a bizottsági, illetve szakértői állásfoglalást sérelmesnek tartja, igényét bíróság, vagy gazdasági döntőbizottság előtt érvényesítheti./mti/

..

bb. 33. időjárásjelentés

gg/gy/

1968. január 11.-

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök délelőtt:
a hideg idő tovább tart

európában tovább tart a hideg téli időjárás. Sokfelé haviczik, a földközi tenger térségében esik az eső. A Szovjetunió európai területén ma éjszaka mínusz 35- mínusz 40 fokos hőmérséklet is előfordult. A szerdán mért legmagasabb hőmérséklet Európában általában 4-8 fokkal alacsonyabb volt a legutóbbi évek átlagos értékeinél.

hazánkban szerdán erősen felhős, igen hideg idő volt. Főként a Dunántúlon többfelé esett a hó, de a lehullott hócsapadék mennyisége sehol sem haladta meg a 2-3 millimétert. A hőmérséklet napközben sem emelkedett általában mínusz 7- mínusz 13 foknál magasabbra, de az erősen ködös helyeken a koradélután 1 órában is csak mínusz 15- mínusz 17 fokot mértek.

/folyt. köv./

12.45/gy

1328

- 21 -

bb. 33. /időjárás.... 1. folyt./ 57

ma hajnalban szeszélyes eloszlásban mínusz 10- és mínusz 26 fok között volt a hőmérséklet. az ország legnagyobb részét összefüggő hótakaró borítja. vastagsága 5 és 20 centiméter között változik. hegyeinken a hó sportolásra alkalmas. ma délelőtt országszerte tovább folytatódott az igen hideg idő. tíz órakor az ország leghidegebb pontja miskolc volt, mínusz 21 fokos hőmérséklettel, legmelegebb ugyanakkor szeged, ahol csak mínusz 9 fokot mértek. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke mínusz 10,1 fok volt, ilyen alacsony középérték ebben az évszázadban ezen a napon budapesten még nem fordult elő. ez az érték a sokévi átlagnál 9,1 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: felhős idő, többfelé havazás. időnként élénk, helyenként átmenetileg megerősödő, északnyugatra forduló szél. hideg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 10- mínusz 15 fok között, a szélvédett helyeken mínusz 20 fok körül.

legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 5- mínusz 10 fok között.

a duna vizállása csütörtök délelőtt budapestnél 210 centiméter./mti/

--

bb. 34. munkában a balaton első jégtörő hajója

a vid-sk/ká/gy/cz

1968. január 11.

reggelként a mozdulatlan, dermedt csend a nagy hideg beköszöntét jelzi a balatonon. a tavon egyre jobban hízik, terebélyesedik a jégpáncél, amelynek vastagsága az északi oldalon már eléri a 20-25 centimétert. a jég vastagodásának nem örülnek a balatonfüredi hajógyárban, ahol idén öt vízijármű egység átteleltetésére kaptak engedélyt.

/folyt. köv./

12.50/gy

13.50

- 22 -

bb. 34. /munkában a balaton.... folyt./ gy

ezekben a napokban jól jön a tó első jégtörő hajójának segítségével. a dunaiaknál jóval kisebb típust a gyár „házi”, használatra nemrégén készítette el, de máris lehetőség adódott a kipróbálásra. a 220 lóerős motoros naponta kétszer-háromszor is kifut a telelő hajók közelébe és vastag orrtökéjével megbontja a vízijárműveket körülölelő jégpáncélt. a hajó 20 centinél vastagabb jégréteggel is megbirkózik, felcsuszlik a jégmezőre és súlyával beroppantja a tó páncélját.

a nagy hideg a hajógyár munkáját is visszavetette. a nemzetközi előírások szerint ugyanis mínusz 5 fokos hőmérséklet alatt tilos a hegesztés. az építési szabályt természetesen a balatonfürediek is megtartják; 60 dolgozót kellett ezekben a napokban szabadságra küldeni. a fedett térben azonban tovább dolgoznak a hajókovácsok, a testszerkezeti elemek előkészítésén. úgy szervezték meg a munkát, hogy átcsoportosítással később behozassák a hideg miatti munkaidő kiesést./mti/

--

bb 35. a gyors- és gépiróiskolák kisz szervezeteinek első budapesti konferenciája

t vt/j-ju sr cz

1968. január 11.

a ix. kerületi józsef attila uttörőházban tartották csütörtökön a budapesti gyors- és gépiróiskolák kisz szervezeteinek első budapesti konferenciáját. a tanácskozáson részt vett főcze lajos, a budapesti kisz bizottság titkára is. matlag gézáné, az egyetem téri gyors- és gépiróiskola igazgatója vitaindító előadásában elmondotta egyebek közt, hogy a fővárosban a jelen tanévben 16 gépiró- és gyorsíróiskola működik összesen 171 tanuló csoporttal. az iskolákban csaknem 5300 fiatal tanul, s ebből több mint 3300 iskolás koru. közülük 52 százalék kisz-tag. a továbbiakban az előadó részletesen foglalkozott a gép- és gyorsíróiskolák képzési rendszerével, a kisz szervezetek tevékenységével, az életpályára való felkészítés, a szabad idő helyes felhasználásának kérdéseivel. az utóbbi különösen azért áll előtérben, mert a gépiró- és gyorsíróiskolákban csak másodnaponként van tanítás, s így lényegesen több a szabad idejük a tanulóknak, mint azoknak, akik más középfoku tanintézetbe járnak. ennek következtében a gép- és gyorsíróiskolák kisz szervezeteire, pedagógusaira nagyobb felelősség hárul a diákok tanórán kívüli elfoglaltságának helyes megszervezésében, irányításában.

a beszámolón elhangzottakat a konferencia résztvevői ezután szekciókban vitatták meg. /mti/

15.49/ju

-23-

16.50

bb 36. Londonban lép fel az állami népi együttes

t pr/tm/s sr cz

1968. január 11.

a közeljövőben Angliában vendégszerepel az állami népi együttes, valamint Zalatnay sarolta és Zorán Sztevanovity - jelentette be pénteken, a Royal szállóban tartott sajtótájékoztatón Varga István, a nemzetközi koncertigazgatóság vezetője. a magyar táncosok júniusban indulnak Angliába, ahol három hetes turnén a tervek szerint 20-21 előadáson lépnek a londoni közönség elé. fellépésük színhelyül az egyik legnagyobb, mintegy 9.000 főt befogadó londoni koncerttermet biztosították.

ott volt a sajtófogadáson az Angliában vendégszereplő művészek impresszáriója, aki elmondotta, hogy Zalatnay sarolta egy most megkötött szerződés alapján három évet tölt Angliában. fellép majd a különböző koncerteken, előadói estéken, műsoridőt kap az angol televízióban, filmet és hang- lemez-felvételeket készítenek vele. a szerződése lehetővé teszi, hogy a három év alatt minden évben négy-négy és fél hónapot Magyarországon töltsön.

Angliába utazik a Metro zenekar vezetője, Zorán Sztevanovity is. ez az út mintegy előkészítése lesz egy későbbi vendégszereplésnek, rövid kinttartózkodása során megismerkedik a beat-zene szülőhazájával, s felméri: milyen „erőkkel”, kell majd zenekarának Angliában konkurálnia./mti/

--

bb 37. napi fogyasztás : több mint ötezer kalória

a vid/ká/sk/s ká cz

1968. január 11.

a keletbükkii állami erdőgazdaság csehszlovák határtól a tiszai ligeterdőig terjedő területén a szokatlanul zord téli napokban sem szünetel a munka, mintegy 1000 favágó dolgozik motorfűrészekkel, fadóntó fejszékkel. naponta átlagosan 600-700 köbméter fát termelnek ki. a „hegyi emberek”, az ómassai, répáshutai, szini és más községekben lakó erdei munkások, akiknek már nagyapjuk is az erdőben dolgozott, jól bírják a kemény, nem egyszer tíz fok alatti hideget. az erdőgazdaság meleg munkaruhával, kéz- és térdvédővel, valamint rendszeresen forró teával látja el őket.

/ folyt.köv./

15.52/ju

-24-

WV
16.38

bb 37./ napi fogyasztás:... 1. folyt./s

a havas erdőben végzett kemény munka természetesen próbára teszi az erdei élethez szokott embereket is. fogyasztásuk meghaladja a napi 5000 kalóriát, ami több, mint a legnehezebb fizikai munkás napi szükséglete. nemcsak a megfeszített munka, hanem a hideg elleni védekezés is szükségessé teszi a szokottnál bővebb táplálkozást.

a csaknem negyedméteres hóban ismét előkerültek a szánok. kányaforrás, borókás, kiskutlápá környéki meredek hegyoldalakról a kivágott és méretre szabdaltnak fát szánokon közelítik a rakodókra, ahonnan tehergépkocsikkal szállítják el. naponta 80 pár lófogát dolgozik a havas erdőben elsősorban a tűzifa, valamint az iparifa továbbításán./mti/

--

bb 38. elvadult bika az erdőben

a vid/szf/sk/s ká cz

1968. január 11.

nem mindennapi hajtóvadászat színhelye volt Tolna község dunaártéri erdősege és környéke. az egyik éjszakán megszőkött istállójából a tolnai aranykalász tsz egyik hizlalásba fogott növendék bikája. napokon át keresték, egyszer a nyomába is akadtak, megközelíteni azonban nem tudták. a „kalandos természetű”, bika bevetette magát a rengetegbe, s ott ügyesen rejtőzött. a megvadult bikát kénytelenek voltak lelőni. a tsz vezetői és az erdészek két napig cserkésztek rá, amíg sikerült puskavégre kapni. a három és félmázsás állat husát kimérték./mti/

--

16.--/szb

WV
16.38

-25-

bb 39. ismét a szürkebarát nyerte a „fogyasztók díját”, -
piackutatás irányítja a közép-dunántúli borok palackozását

a vid fm/sk-lm ká

1968. január 11.

a badacsonyvidéki állami pincegazdaság, - amely öt megyéből gyűjti össze közép-dunántul borvidékeinek termését, - immár másodszor rendezte meg a piackutatást; az 1967-ben forgalomba került borok népszerűségi sorrendjét állapították meg az értékesítő vállalatok és a pincemesterek segítségével.

az összegezésből kitűnt, hogy a folyóbor fogyasztói leginkább a balatonmelléki, a szentgyörgyhegyi és a becehegyi rizlinget keresik. a palackozott bor vásárlói már igényesebbek, körükben az elmúlt évekhez hasonlóan tavaly is a legnépszerűbb volt a szürkebarát; ennek népszerűségét megközelítette a soproni tramin, a dörgicsei rizling, a balatonfüredi rizling, valamint csopak nedűje. csökkent a népszerűsége a badacsonyi olaszrizlingnek, amely eddig verhetetlen volt a „rizling-piacon”, helyette szepezd és dörgicse olaszrizlingje lett a sztár.

a piackutatás tapasztalatai irányítják az ideai borpalackozást. ebben az évben a legkeresettebb borfajtákból, a badacsonyi szürkebarátból, a soproni traminiből, a dörgicsei és balatonfüredi rizlingből kétszer annyit palackoznak, mint az elmúlt évben./mti/

--

bb 43. átadták a nyolcszázadik lakást gyöngyös új városnegyedében

vid szf/sk-lm ká

1968. január 11.

gyöngyösön, az egykori vásártéren épült új városrészben átadták rendeltetésének a 800. lakást és ezzel befejezték a város legkorszerűbb negyedének építését. eredetileg 80 lakást terveztek ide, tekintettel a lakáshiányra, félév tized alatt megtízszerezték az eredeti tervet. a lakóházakkal egyidőben modern középületeket, szolgáltató házakat is emeltek és elkészült a közművesítés is. általános és középiskolája, óvodája, bölcsődéje is van a negyednek./mti/

--

16.03/szb

-26-

Kli 16.03

bb 40. szolidaritás egy élet megmentésére

a vid fm/tné-ju ká cz

1968. január 11.

a hódmezővásárhelyi marx tsz fogatos, gyermekpál egy zökkenőnél leesett a járműről és súlyosan megsérült. kórházba szállítása után az orvosok közölték, hogy sebészi beavatkozásra és mintegy 5-6 liter b pozitív vérrre lenne szükség a beteg gyógyításához.

a kórház vérellátó állomása értesítette erről a szövetkezet vezetőit. utána alig egy órával a közös gazdaság huszonegy -megfelelő vércsoportu - tagja jelentkezett véradásra, hogy segítsenek bajbajutott társukon.

a szolidaritás szép példájának eredményeként a kórháznak legendás vér áll rendelkezésére, hogy elősegítsék gyermekpál gyors gyógyulását. /mti/

--

bb 44. tervtúlteljesítés 20-22 fokos hidegben a diósgyőri kohónál

a vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 11.

a diósgyőri kohászati dolgozói derekasan helytállnak a 20-22 fokos hidegben. január első tíz napján az üzemek nemcsak teljesítették esedékes tervüket, de többségük jelentősen túl is szárnyalta. a kohászok és a hengerészek 400-400 tonna nyersvassal, illetve hengereltacélal, a martinászok 800 tonna acélal tetézték meg tíz napi előirányzatukat, tehát lényegesen többet termeltek, mint az előző év azonos időszakában. ugyancsak számottevő többlettel zárta az év első tíz napját a többi üzem is annak tudatában, hogy a többlettermelés mind vállalati, mind népgazdasági szempontból fontos és szükséges. /mti/

--

16.08/szb

-27-

Kli 16.03

bb 41. fél bolthálózat, olcsóbb áron is a tavalyival azonos forgalom a háztartási és illatszerüzletekben

1 kf/kf-ju 1e cz

1968. január 11.

az árváltozás életbelépése óta a legnagyobb forgalmat talán a háztartási és főleg az illatszerboltok bonyolítják le. a fővárosi háztartási és illatszerbolt vállalat első tapasztalatai legalább is ezt mutatják. a vállalat ugyanis - bár a bolthálózat fele az év első hetében leltározott - egy hét alatt 10.4 millió forintot forgalmazott, jóval olcsóbb árak mellett is ugyanannyit, mint tavaly azonos időszakban a teljes hálózattal. a vásárlók leginkább a szintetikus mosószereket, a szappanokat, a camea cikkeket, továbbá a különféle kölnit, fogkefét, fogkrémet keresték. a nagy érdeklődés érthető, hiszen a háztartási és illatszerboltok többségében mindennapos cikkeket tartanak. a mintegy 23.000 féle cikk 75-80 százalékát érintette az árváltozás, mégpedig a vásárlókra nézve kedvezően. lényegében valamennyi hazai gyártmányu kozmetikai és háztartásvegyipari termék ára csökkent, s csak a kimondottan luxus jellegű import piperecikkek drágultak, a demokratikus országokból vásároltak kevésbé, a tőkés impoertből származók nagyobb mértékben.

nagy munkát jelentett a 344 háztartási és illatszerbolt csaknem 2 000 dolgozójának az árváltozások átvezetése, hiszen az előző évek átlagos 110-115 millió forintos zárókészletével szemben - már eleve számolva a nagyobb forgalommal - 140 millió forint értékű árut kellett felmérniük. a vállalat 900 000 leltári tételt vett fel, s a boltokban a nyitásra mintegy 30 millió cikket kellett feltüntetni az új fogyasztói árakat. ez a munka egyébként még néhány hétig eltart, mert amikor a raktárból az üzletbe kerül valamilyen cikk, már az érvényes árnak kell rajta lennie. az árfegyelem megtartását egyébként a boltokban a vállalat maga is szigorúan ellenőrzi.

a háztartási és az illatszerboltok - s a nekik szállító nagykereskedelmi vállalat - befejezte a leltározást, most már folyamatos az áruutánpótlás. a nagykereskedelmi vállalat - nehogy a boltokból a legkeresettebb cikkek hiányozzanak - szokásostól eltérően a boltok kérésére, szükség szerint, akár naponta szállít árut. a nagykereskedelem, ugynevezett turajáratokat is indított, amelyek a boltokat kérés nélkül is felkeresik a leggyakrabban keresett árukkal. /mt1/

16.14/szb

-28-

17 201

Wly

bb 52. a kpvd sz elnökségének közönete a kereskedelem és a vendéglátóipar dolgozóinak - Ligeti László főtitkár nyilatkozata a leltározásokról

1 kf/kf szb 1e

1968. január 11.

az ütemterv szerint - néhány előre is jelzett, főleg vidéki üzlet kivételével - csütörtökön befejezte a leltározást a kereskedelem. gazdaságirányítási rendszerünk változása követelte meg mindenekelőtt a teljes kereskedelmi készlet számbavételét, az árreform is csaknem 160 000 cikk árváltozását jelentette, s ez megfeszített munkát követelt a kereskedelem dolgozóitól. a feladat sikeres végrehajtása után Ligeti László, a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének főtitkára az mti munkatársának adott nyilatkozatában értékelte a kereskedelem dolgozóinak ezzel kapcsolatos tevékenységét.

- a több mint 250 000 kereskedelmi és vendéglátóipari dolgozó közvetlenül a karácsonyi csúcsgorgalom lebonyolítása után kezdte a bolthálózatban, a raktárakban levő árukészlet felmérését vagy a leltár előkészítést. munkájuk méreteire jellemző, hogy ez az árumennyiség az évi forgalomnak több mint negyedét jelenti. a leltározási ütemtervet úgy állapították meg, s hajtották végre, hogy közben a lakosság ellátásáról is gondoskodtak. január 2-án a boltok nagyrésze a vásárlók rendelkezésére állt, annak eredményeként, hogy a kereskedelem dolgozói december közepétől szinte megszakítás nélkül napi 12-14 órát dolgoztak. az élelmiszerkereskedelem a leltározást és az átárazást szilveszterkor és újév napján végezte el, s az üzlet nagyságától függően 24-36 órát talpon voltak a dolgozók, nem egy helyen - alig néhány óráns pihenéssel - 78 órát is dolgoztak a leltározó részlegek. a vendéglátóipar dolgozói szinte „észrevétlenül” hajtották végre feladatukat, s bár rövid idő állt rendelkezésükre, általában megfelelően végeztek a leltározással, az új árkalkulációkkal.

- a kereskedelem a leltározást és az árreformmal kapcsolatos jelentős többletmunkát - legalábbis azt, ami ebből a közönség számára látható - befejezte. tapasztalatunk az, hogy dolgozóink felkészülten, lelkiismeretesen és fegyelmezetten hajtották végre feladatukat, annak ellenére, hogy egy-egy árjegyzék pontatlansága sok gondot okozott. a nagy munka közepette előfordultak - és még ma is előfordulnak - hibák, ezek azonban meggyőződésünk szerint csak tévedésből történtek. /folyt.köv./

16.43/szb

-29-

17 512

Rey

bb 52. /a kpvdss... 1. folyt./-szb

tapasztalataink vannak arra is, hogy az észlelt hiányosságokat rövid idő alatt korrigálták. A nagykereskedelem egy részénél még tartanak a leltározások, ezért a fokozódott vásárlási kedv nyomán - előfordulhatnak szállítási elmaradások, késések. Dolgozóinknak maguknak is meg kell tanulniuk, be kell gyakorolniuk az új árakat, amelyek következtében eleget kell tenniük a vásárlók fokozottabb érdeklődésének is. Dolgozóink a felelősségteljes munka után is becsülettel helytállnak.

- szakszervezetünk elnöksége a maga sajátos eszközeivel, a szakszervezeti bizottságokon és a csaknem 30 000 bizalmin keresztül felkészítette és felkérte a dolgozókat a fokozottabb helytállásra. Ugy érezzük, hogy dolgozóink teljesítették a rájuk háruló kötelezettségeket és hozzájárultak az 1968. év sikeres kezdéséhez. Elnökségünk ezúton is köszönetet mond a több mint 250 000 kereskedelmi és vendéglátóipari dolgozónak áldozatvállalásáért, a leltározással és az árreformmal kapcsolatos eredményes munkájáért - fejezte be nyilatkozatát Ligeti László főtitkár. /mti/

bb 53. mosógépet és centrifugát kaptak a hajdusági hármastikrek

vid-fm/tné szb ká

1968. január 11.

társadalmi akció bontakozott ki a hajdusági hármastikrek megsegítésére. Mint ismeretes, a hajdu-bihar megyei főlép község egyik tanyáján lakó rubos Józsefné három kislányának adott életet. Ruboséknál ezzel a gyermekek száma ötre emelkedett. A társadalmi segítő akció során a tiszántúli áramszolgáltató vállalat dolgozói felajánlották, hogy rubosék tanyájához elvezetik a villanyt. A munka már megkezdődött és január végén kigyullad a fény a népes tanyai otthonban. A hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának ötezer forintos ajándékán kívül rubosék a székesfehérvári videoton gyártól tv-készüléket kaptak, most pedig arról értesültek, hogy a hajdusági iparművek mosógéppel és centrifugával ajándékozza meg a hármastikreket, illetve a családot. /mti/

16.44/szb

-30-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 358-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1968. január 11.

bb 51. a minisztertanács ülése

ta/s

1968. január 11.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. A minisztertanács titkársága vezetőjének előterjesztése alapján megtárgyalta az országgyűlés legutóbbi ülésén a képviselők felszólalásában elhangzott észrevételeket és javaslatokat. Felhívta az illetékes minisztereket és országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy a javaslatok megvalósításának lehetőségeit vizsgálják meg, s erről tájékoztassák az országgyűlés elnökét és a javaslatot képviselőket.

az igazságügyminiszter előterjesztette a szabálysértésekről szóló törvény és kormányrendelet tervezetét. A kormány egyetértett a javaslatban kifejtett elvekkel és utasította az igazságügyminisztert, hogy a tervezeteket megvitatás céljából terjessze az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságához, majd a módosításra irányuló észrevételekkel együtt nyújtsa be ismét a minisztertanácshoz.

a kormány - szintén az igazságügyminiszter előterjesztésére - rendeletet hozott a gazdasági bírságról. A belkereskedelmi miniszter javaslata alapján a minisztertanács újból szabályozta a kereskedelmi dolgozók leltárhiányért való felelősségét, majd a pénzügyminiszter előterjesztésére a társadalmi tulajdonban lévő vagyontárgyak hasznosításáról és selejtezéséről adott ki rendeletet.

a minisztertanács a művelődésügyi miniszter javaslatára módosította a színházak tanácsi irányításáról szóló kormányhatározatot.

x x x

/ folyt.köv./

16.55/Lm

- 1 -

17.09

Mti

bb 51. /a minisztertanács ... 1. felyt./-lm

a gazdasági bírságról szóló kormányrendelet hatálya kiterjed az állami vállalatokra, egyéb állami gazdálkodó szervekre, szövetkezetekre és egyéb szövetkezeti gazdálkodó szervezetekre.

a gazdasági bírság kiszabására olyankor kerülhet sor, amikor a gazdálkodó szerv a társadalmi érdeket súlyosan megsértve tesz szert jelentős anyagi előnyre, illetőleg jelentős kárt okoz, vagy súlyosan veszélyezteti a lakosság jogos érdekeit. /például: árdrágítást követ el, vagy az áruk minőségét rontja./ a bírságnak nagyobb összegűnek kell lennie, mint a vállalat által elért jogszavatlan haszon, illetve az okozott kár összege. a bírságot nem lehet termelési költségként elszámolni, hanem a vállalati nyereséget terheli.

annak érdekében, hogy a bírságolás veszélye a vállalatok ésszerű kockázatvállalását és kezdeményezőkézségét ne gátolja, a bírság kiszabását csak olyan szervek indíthatják, amelyeknek lehetőségük van kellő gazdaságpolitikai megfontolásokra. ilyenek - például - a legfőbb ügyész; a központi népi ellenőrzési bizottság; a szakszervezetek országos tanácsa, az egyes szakmai /ágazati/ szakszervezetek elnöksége; továbbá - a feladatkörüket érintő vállalati tevékenységgel kapcsolatban - a gazdasági, pénzügyi és árelőellenőrzést végző, felügyeletet ellátó és ágazati minisztériumok, országos hatáskörű szervek; a fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságai. a jogszabályban felsorolt szervek a gazdasági bírság kiszabását saját ellenőrzés és vizsgálat, illetve más szervtől vagy az állampolgároktól érkezett bejelentés alapján indíthatják.

az eljárás lefolytatásával és a bírság kiszabásával a kormány a gazdasági döntőbizottságokat bizta meg. mivel a mezőgazdasági termelőszövetkezetek jogvitáiban a gazdasági döntőbizottságok nem illetékesek, a termelőszövetkezet gazdasági bírságolását a terület szerinti megyei /fővárosi/ bíróságnál lehet indíthatni.

a rendelet előírja, hogy a gazdasági bírságot kiszabó határozatot ismertetni kell a vállalat dolgozóival, s meg kell küldeni az érdekelt ágazati miniszternek.

/folyt.köv./

17.00/lm

- 2 -

Alc 1738

bb 51. /a minisztertanács ... 2. felyt./-lm

a gazdasági bírság kiszabása nem mentesíti a közvetlenül felelős személyeket a fegyelmi, szabálysértési, büntetőjogi, illetőleg a kártérítési vagy más vagyoni felelősség alól. a rendelet nem érinti a vállalat kártérítési vagy más vagyoni felelősségét, továbbá pénzügyi /adó, stb./ kötelezettségeit.

a kereskedelmi dolgozók leltárhányért való anyagi felelősségének új szabályozásáról intézkedő kormányrendelet - a többi között - a következőket tartalmazza:

a kereskedelemben és a vendéglátóiparban leltárhányt tekintendő a kezelésre átadott és átvett társadalmi tulajdonú képező anyagokban keletkezett, a természetes csökkenés és a kockázat /együttesen: normalizált hiány/ mértékét meghaladó olyan hiány, amelynek okait megállapítani nem lehet.

az eddigi rendelkezések szerint a szoros elszámolású kereskedelmi és vendéglátóipari egységekben a leltárhányért egyhávi keresetük erejéig egyes meghatározott esetekben egyetemlegesen a dolgozók, más esetekben a vezetők voltak anyagiilag felelősek. a kormányrendelet ezt a rendszert megszünteti és úgy intézkedik, hogy a szoros elszámolású kereskedelmi és vendéglátóipari egységek vezetői és helyettes vezetői leltárhány esetén a következő 12 hónapban prémiumban, illetve jutalékkiegészítésben nem részesülhetnek, ezen túlmenően ezekben az egységekben sem a vezetők és helyetteseik, sem a beosztott dolgozók nem kaphatnak évvégi részesedést, a prémium, illetve a jutalékkiegészítés és az évvégi részesedés megvívásának mértéke együttesen nem haladhatja meg a leltárhány összegét, az évvégi részesedésből az előbbieket szerint levont összeg azokat a dolgozókat illeti, akik olyan egységben dolgoznak, ahol nem volt leltárhány.

a leltárhány teljes összegét kötelesek megtéríteni a szabadkasszás egyműszakos egyszemélyes egységek /bolt, üzlet, raktár, vendéglátó egység/ vezetői, kezelői - családtag közreműködése esetén is -, továbbá a mozgóárusok, valamint a szabadkasszás többszemélyes vendéglátó egységek vezetői és helyetteseik, a többszemélyes szabadkasszás kereskedelmi egység vezetőjével és helyettesével szemben a vállalat és az egység vezetője által kötött munkaszerződésben meghatározott mértékű - egy, vagy több havi munkabérből a teljes hiány megtérítéséig terjedő - felelősséget kell érvényesíteni.

/folyt.köv./

17.02/lm

- 3 -

Alc 1738

bb 51. /a minisztertanács ... 3. felyt./-ju

a többszemélyes kereskedelmi és vendéglátóegység vezetőjével és helyettesével szemben az anyagi felelősség csak akkor érvényesíthető, ha a vállalat az egység dolgozóit a vezető egyetértésével alkalmazta.

a kormány határozatban kimondta azt is, hogy nem számolhatók el nyereségként a fogyasztók megkárosításából / nyersanyag-normák be nem tartásából, a fix áras cikkek, a minőségileg hibás, illetve az osztályos cikkek árdrágításából / származó többletbevételek. Ezeket adók módjára el kell vonni a vállaltól; az ott dolgozók nyereségrészesedését az igazgató csökkentheti, illetve megvonhatja.

x x x
a társadalmi tulajdonban lévő felesleges vagyontárgyak hasznosításáról és selejtezéséről hozott kormányrendelet előírja: a szocialista szervezeteknél feleslegessé váló állóeszközöket a vállalatok gazdasági érdekeikkel összhangban értékesíték, illetve selejtezzék ki.

a gazdálkodó szerv / vállalat, szövetkezet, költségvetési szerv / folyamatosan köteles gondoskodni a feladatainak ellátása szempontjából felesleges vagyontárgyak feltárasáról. elsősorban a népgazdaság egyéb területén történő rendeltetésszerű hasznosításukat kell megkísérelni. az állami szervek egymasközti kapcsolatában ennek fő formája az értékesítés, de állóeszközök esetében meghatározott korlátok között tenn kell tartani a tértés nélküli átadás lehetőségét is. ha a vagyontárgy hasznosítására lehetőség nincs, az selejtezendő.

a szocialista szervezetek felesleges vagyontárgyait magánszemély részére eddig csak a kijelölt értékesítő vállalatok útján adhatták el. a kormányrendelet - az előírt feltételek fennforgása esetén - megteremti a közvetlen értékesítés lehetőségét, mert a gazdálkodó szerv vagyontárgyát magánszemély részére közvetlenül is eladhatja.

x x x
a színházak tanácsai irányításáról szóló kormányhatározat a már korábban tanácsai irányítás alá helyezett színházakon kívül a vígszínházat, a fővárosi operettszínházat, és a Bartók gyermekszínházat a fővárosi tanács irányítása alá helyezi. a kormányhatározat több más intézkedéssel is növeli a tanácsai irányító szervek és a színházak önállóságát./mti/

17.15/Lm

ML

- 4 -

bb 42. Magyarország hivatalos részvétele 28 külföldi vásáron, árubemutatón - 254 vállalat kiállítás - minden hely foglalt a bnv-n - őszi vásár budapesten - tájékoztató a hungexpo programjáról

t sz/lk szb 1e

1968. január 11.

- hungexpo magyar külkereskedelmi vásár- és külkereskedelmi iroda néven működik január 1-től a magyar vásár- és kiállításrendező iroda, s a vállalat keretében folytatja tovább kiadói, reklámügynökségi tevékenységét a presto külkereskedelmi propaganda rt - jelentette be droppa gusztáv, a hungexpo igazgatója a magyar sajtó házában csütörtökön tartott sajtókonferencián.

- a hungexpo kiállítások, magyar hetek rendezésével, hazai árubemutatók szervezésével, a propaganda- és reklámtevékenység valamennyi ágával elő kívánja segíteni a külkereskedelem munkáját, - mondotta a továbbiakban droppa gusztáv. - az új gazdasági mechanizmus szükségszerűen meg kívánja az áru minél szélesebb körű szakszerűbb megismertetését itthon és külföldön. a hungexpo szervezésében Magyarország 1968-ban 28 külföldi hivatalos rendezvényen, nemzetközi vásáron, önálló magyar kiállításon vesz részt. a hungexpo összehangolja a külkereskedelmi vállalatok saját árubemutatóit is, - a vállalatok eddig 254 külföldi kiállítást vettek programjukba. Magyarország ez évben is részt vesz a lipcsei tavaszi és őszi vásáron, a pozsoni, a plovdivi, a zágrábi vásáron, a brnói gépipari szakkiállításon, továbbá a lyoni, a hannoveri, a milánói, a brüsszeli, a friedrichshafeni, a barcelonai, a trieszti, a bari-i, a bécsi, a helsinki és a müncheni vásáron. az európai országokon kívül megjelennek a magyar áruk a rövidesen megnyíló madrasi vásáron, továbbá a februárban sorra kerülő tripoliszi vásáron. ezenkívül bejelentettük részvételünket az algiri és bogotai vásárra is. folytatjuk a magyar hetek szervezésének jól bevált gyakorlatát. teheránban az önálló magyar ipari kiállítást műszaki és gasztronómiai hetekkel is összekapcsoljuk. áprilisban hollandia két nagy városában, amszterdamban és rotterdamban lesznek magyar hetek és Magyarország is bekapcsolódott a svájci dunai hetek eseményrozsorozatába. tervezzük önálló magyar műszerkiállítást és magyar hetet mexikóban is. programba vettük, hogy az év végén önálló magyar kiállítást nyitunk caracasban. külföldiek is szándékoznak számos ilyen rendezvényvel jelentkezni Magyarországon. a tavaly ausztriában megrendezett grazi hetek viszonzásaként például stájer hetek kezdődnek Magyarországon a tavasszal.

/folyt.köv./

17.20/szb

-31-

ML 17.15

bb 51. /a minisztertanács ... 3. folyt./-ju

a többszemélyes kereskedelmi és vendéglátóegység vezetőjével és helyettesével szemben az anyagi felelősség csak akkor érvényesíthető, ha a vállalat az egység dolgozóit a vezető egyetértésével alkalmazta.

a kormány határozatban kimondta azt is, hogy nem számolhatók el nyereségként a fogyasztók megkárosításából / nyersanyag-normák be nem tartásából, a fix áras cikkek, a minőségileg hibás, illetve az osztályos cikkek árdrágításából / származótöbbletbevételek. Ezeket adók módjára el kell vonni a vállalattól; az ott dolgozók nyereségrészesedését az igazgató csökkentheti, illetve megvonhatja.

x x x
a társadalmi tulajdonban lévő felesleges vagyontárgyak hasznosításáról és selejtezéséről hozott kormányrendelet előírja: a szocialista szervezeteknél feleslegessé váló állóeszközöket a vállalatok gazdasági érdekeikkel összhangban értékesítsék, illetve selejtezzék ki.

a gazdálkodó szerv / vállalat, szövetkezet, költségvetési szerv / folyamatosan köteles gondoskodni a feladatainak ellátása szempontjából felesleges vagyontárgyak feltárasáról, elsősorban a népgazdaság egyéb területén történő rendeltetészerű hasznosításukat kell megkísérelni. az állami szervek egymasközti kapcsolatában ennek fő formája az értékesítés, de állóeszközök esetében meghatározott korlátok között tenn kell tartani a térteljes nélküli átadás lehetőségét is. ha a vagyontárgy hasznosítására lehetőség nincs, az selejtezhető.

a szocialista szervezetek felesleges vagyontárgyaikat magánszemély részére eddig csak a kijelölt értékesítő vállalatok útján adhatták el. a kormányrendelet - az előírt feltételek fennforgása esetén - megteremti a közvetlen értékesítés lehetőségét, mert a gazdálkodó szerv vagyontárgyát magánszemély részére közvetlenül is eladhatja.

x x x
a színházak tanácsai irányításáról szóló kormányhatározat a már korábban tanácsai irányítás alá helyezett színházakon kívül a vígszínházat, a fővárosi operettszínházat, és a Bartók gyermekszínházat a fővárosi tanács irányítása alá helyezi. a kormányhatározat több más intézkedéssel is növeli a tanácsai irányító szervek és a színházak önállóságát./mt/

17.15/Lm

AL

bb 42. magyarországi hivatalos részvétele 28 külföldi vásáron, árubemutatóon - 254 vállalati kiállítás - minden hely foglalt a bnv-n - őszi vásár budapesten - tájékoztató a hungexpo programjáról

t sz/lk szb 1e

1968. január 11.

- hungexpo magyar külkereskedelmi vásár- és külkereskedelmi iroda néven működik január 1-től a magyar vásár- és kiállításrendező iroda, s a vállalat keretében folytatja tovább kiadói, reklámügynökségi tevékenységét a presto külkereskedelmi propaganda rt - jelentette be droppa gusztáv, a hungexpo igazgatója a magyar sajtó házában csütörtökön tartott sajtókonferencián.

- a hungexpo kiállítások, magyar hetek rendezésével, hazai árubemutatók szervezésével, a propaganda- és reklámtevékenység valamennyi ágával elő kívánja segíteni a külkereskedelem munkáját, - mondotta a továbbiakban droppa gusztáv. - az új gazdasági mechanizmus szükségszerűen megkívánja az áru minél szélesebbkörű szakszerűbb megismertetését itthon és külföldön. a hungexpo szervezésében magyarországi 1968-ban 28 külföldi hivatalos rendezvényen, nemzetközi vásáron, önálló magyar kiállításon vesz részt. a hungexpo összehangolja a külkereskedelmi vállalatok saját árubemutatóit is, - a vállalatok eddig 254 külföldi kiállítást vettek programjukba. magyarországi ez évben is részt vesz a lipcsei tavaszi és őszi vásáron, a pozsoni, a plovdivi, a zágrábi vásáron, a brnói gépipari szakkiallításán, továbbá a lyoni, a hannoveri, a milánói, a brüsszeli, a friedrichshafeni, a barcelonai, a triezsi, a bari-i, a bécsi, a helsinki és a müncheni vásáron. az európai országokon kívül megjelennek a magyar áruk a rövidesen megnyitandó madrasai vásáron, továbbá a februárban sorra kerülő tripoliszi vásáron. ezenkívül bejelentettük részvételünket az algiri és bogotai vásárra is. folytatjuk a magyar hetek szervezésének jól bevált gyakorlatát. teheránban az önálló magyar ipari kiállítást műszaki és gasztronómiai hetekkel is összekapcsoljuk. áprilisban hollandia két nagy városában, amszterdamban és rotterdamban lesznek magyar hetek és magyarországi is bekapcsolódott a svájci dunai hetek eseménysorozatába. tervezünk önálló magyar műszerkiállítást és magyar hetet mexikóban is. programba vettük, hogy az év végén önálló magyar kiállítást nyitunk caracasban. külföldiek is szándékoznak számos ilyen rendezvényre jelentkezni magyarországon. a tavaly ausztriában megrendezett grazi hetek viszonzásaként például stájer hetek kezdődnek magyarországon a tavasszal.

/folyt.köv./

17.20/szb

-31-

mg 17.07

bb 42. /magyarország hivatalos... 1. folyt./-szb

- a hungexpo legnagyobb rendezvénye a budapesti nemzetközi vásár, amely az idén május 17-től 27-ig tart. elsőrendű feladata, hogy a külkereskedelem szolgálatában összességében bemutassa az ország exportképességét, legújabb exportcikkeit. az 1968. évi bnv iránt növekvő érdeklődés tapasztalható külföldön. első alkalommal jelentkezik hivatalos őrálló kiállítással ausztrália: több mint 1000 négyzetméteres pavilonban 33 ausztráliai cég mutatja be áruit. harmincnégy ország biztosított magának területet a bnv-n. a budapesti nemzetközi vásáron egyébként már minden hely elkelt, s 1200 négyzetméter körüli helyigényt kellett visszautasítani, mivel a 260 000 négyzetméteres vásárterületen a hely változatlanul korlátozott. sok évi szünet után ismét lesz őszi vásár budapesten. a szeptember 6-tól 16-ig tartó árubemutató célja az új fogyasztási cikkek megismertetése és a lakosság igényeinek közvetítése a kereskedelemhez és az iparhoz. elgondolá-sunk, hogy a helyszínen vásárlások, megrendelések is bonyolít-hatók legyenek. az elmúlt évben a bnv-n kívül 18 kiállítás ka-pott helyett a városligeti vásárvárosban, közöttük olyan nagy-szabású is, mint a szovjetunió 50 éves eredményeinek bemuta-tója. ez évben is jól ki akarjuk használni a vásár területi adottságait, az előjegyzésekben többek között bélyeg-, kemping-, játék-kiállítás, ndk gyártmányu szerszámgépek, hegesztőgépek be-mutatója és csehszlovák gép-szakkiállítás szerepel.

- a kiállítások programjához jól kapcsolódik a hungexpo ke-retében működő kiadó és propaganda tevékenység. a presto saját grafikai műteremmel, nyomdával rendelkezik és a külföldi és ha-zai vállalatok megbízására a reklámügynökség minden feladatát ellátja. /mti/

kk 46. vadak és gépjárművek „karambolja”, az alföldi ország-utakon

a vid-fm/sk szb ká

1968. január 11.

a kemény tél, a mínusz 15-20 fokos hideg, valamint a hóta-karó megváltoztatta a vadak életmódját a közép-tiszavidéken. a hidegtől megdermedt állatok szinte megszelidülnek és igyekez-nek a tanyák, az emberek közelségébe kerülni. az országutak, tanyák környékén még világosan nappal is gyakran látni didergő nyulakat, őzeket. a vadak merészsége azonban sokszor végzetes kalandot eredményez számukra. alcsiszigetnél egy motorkerékpá-ros összeütközött az utmenti fák mögött hirtelen előbukkanó, jól megtermett őzrel. a karambol következtében a motoros felborult, a sérülést megszu-tta, az őz azonban a helyszínen kimult. az esti órákban a gépkocsik fénysávjába került vadnyulak képte-le-nek elmenekülni és hosszú versenyt futás után legtöbbször a ke-rekek alá kerülnek. /mti/

17.28/szb

-32-

bb 47. több mint félmillió nap itthon és külföldön - új ifjúsági kemping nyílik balatonyörökön - társasutazások 20 országba - tájékoztató az express múlt évi munkájáról és idei terveiről

t di/tm/s sr cz

1968. január 11.

az express ifjúsági és diákutazási iroda múlt évi tevé-kenységének mérlegéről és idei terveiről tájékoztatták csü-törtökön az ifjúság szállóban az újságírókat. előljáróban levetítették az express vakáció című színes rövidfilmet, a színház és filmművészeti főiskola hallgatóinak alkotását, amely francia fiatalok egy csoportjának magyarországi nyaralását örökítette meg, majd várady béla igazgatóhelyettes szólott a tavalyi eredményekről és az 1968-as programról. egyebek között elmondta, hogy 1967-ben összesen csaknem 152.000 vendége volt az express-nek. a magyar fiatalok közül kevés híján 94.000-en járták 190 utvonalon az országot, látogattak el a szegedi ifjúsági napok eseményeire, a budapesti nemzetközi vásárra, a mezőgazdasági kiállításra, a szovjet tudomány és technika 50 éve kiállításra, s vettek részt a balatoni és dunai hajókirándulásokon.

a fővárosból és vidékről több mint huszezren jutottak el az iroda csoportjaival külföldre. csaknem 6.700-an jártak a szovjetunióban, közülük több mint 1.400-an moszkvában, lenin-grádban, volgográdban, kijevben, egyességben és rigában a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának ünne-p-ségein vettek részt. ezzel egyidejűleg 27 ország 37.528 fiatalja látogatott hazánkba. első ízben érkeztek csoportok magyarországra chiléből, japánból, norvégiából és uruguayból. a vendégek csaknem 273.000 napot töltöttek budapesten és vidéken, s összesen 34 várost, illetve üdülő központot kerestek fel.

az új esztendő tervei szerint 1968-ban 155.000 fiatal-nak kínál itthon és külföldön programot az express. az új nemzedék magyar képviselői közül mintegy huszezren 20 ország-ba juthatnak el. két különvonat indul a szófiai világifjúsági találkozóra. a tavaszi szünetben a diákok egy-egy szerelvényvel juthatnak el lipcsébe és varsóba, ezenkívül - a nyári szünetben - valamint a komszomol megalakulásának 50. évfordulója alkalmá-ból három különvonattal mehetnek a szovjetunióba. az árakat az elmúlt évekhez hasonlóan a fiatalok zsebéhez szabták. az előzetes számítások szerint 1300 forintba kerül a nyolc na-pos hohstein-drezda-meissen-i út a német demokratikus köz-társaságba, s 1820 forintot fizetnek a hat napos moszkvai tura résztvevői, akik oda-vissza repülővel utaznak.

/folyt.köv./ m
17.40/lm

- 33 -

bb 47./ több mint félmillió...../ 1. folyt./s

százezren vehetnek részt az országjáró kirándulásokon; mintegy 45.000-en az „ismerd meg hazádat, mozgalom részvevőként barangolhatnak. az idén is megrendezik a szegedi ifjúsági napokat, s elindulnak utjukra a dunán, illetve a balatonon az express sétahajói. balatongyörökön új ifjúsági kemping nyílik, s'itt, valamint a többi üdülőhelyen körülbelül 4000-4500 középiskolás nyaralhat kedvezményes áron. a kisz legutóbbi kongresszusának határozata alapján 1971-ig tíz további ifjúsági üdülőtelepet hoznak létre.

az idén 35.000 vendéget vár külföldről az express, ezenkívül több ezer fiatal átutazását szervezik meg a ix. vit előtt és után. újra megnyílik a nógrádverőcei lovasiskola, és terebe vették, hogy sportoktatással egybekötött társasutazásokat hirdetnek. együttvéve több mint félmillió napra kínál programot az express ifjúsági és diákutazási iroda./mti/

..

bb 49. tervezik a keleti pályaudvar csarnokának belső tatarozását, több helyiség szolgálja az utasok kényelmét, 1970-től elvétele kerül gőzmozdony a keletibe - nagyarányú utasszámlálás a józsefvárosi pályaudvarra érkező vonatokon

1 nbj/tr-ju ie cz

1968. január 11.

a keleti pályaudvar csarnokának elejét a MÁV már átadta az építőknek, hogy a nagy üvegfal mögött kialakíthassák a gyalogos aluljáróhoz vezető széles lépcsősort és a csarnokba vezető aluljárót. befejeződött a csarnokon belül és kívül, egészen a „százlábu, hidig a vágányhálózat kialakítása.

mindezek után is akad bőségesen dolga a pályaudvar rendezésével kapcsolatban a budapesti MÁV igazgatóságnak, mint a keleti gazdájának. sok kívánnivalót hagy ugyanis maga után a keletiben a közönségszolgálat.

/ folyt. köv./

17.50/ju

-34-

1900 Kp

bb 49. / tervezik a ... 1. folyt. /-ju

korszerűtlen a csomagmegőrző, kicsi az utasellátó étterem, korszerűtlenek a mosdók, stb. a vasuti szolgálati helyek sem felelnek meg a követelményeknek. éppen ezért a MÁV budapesti igazgatósága racionálisabb helyiségelosztást tervez, s ezen a nagy körülmények között igényelt szervezési munkán már dolgoznak. a keleti pályaudvar forgalmi és utas-céljaira adják át a kerépesi ultra nyúló szárnyépületet, amely jelenleg részben munkásszálló.

a MÁV budapesti igazgatóságának szakemberei megkezdték a csarnok tatarozásának előkészítését is. eddig sajnos hiába festették, mázolták akár a fellelhető legjobb festékekkel is a csarnok belsejét, az a festés után egy-két héttel máris piszkosnak tűnt. a gőzmozdonyokból kiáramló füst ugyanis koromréteget rakott a falakra, az üvegre, a vasszerkezetre. az elképzelések szerint a baross téri aluljáró átadása után azonban már csak elvétele jut be gőzmozdony a keletibe, tehát nem füstölnek tele a gőzösök az üvegcsarnokot. az átadás előtt a fellelhető legtokéletesebb anyaggal újból festik a belső térséget, hogy végre elfogadható arculata legyen. ugyanakkor tökéletesítik az utastájékoztatót is, esetleg vizuális megoldással. a tervezés már megkezdődött.

a keleti MÁV korábban szűknek bizonyult, s az újabb vonatok forgalomba állítása még csak növeli a helyhiányt. bővítésére különösen a legszűkebb keresztmetszetenél, a „százlábu, hidnál - még csak gondolni sem lehet. ezért még további vonatokat irányítanak a józsefvárosi pályaudvarra, elsősorban a környékről érkezőket, amelyek utasai zömmel az ipari városnegyedekbe, kőbányára, kispestre, illetve a józsefváros környéki üzemekbe tartanak. ezekben a hetekben a józsefvárosi pályaudvarra érkező vonatok nagyarányú utasszámlálást tartanak, hogy még pontosabban felderítsék, az utasok a pályaudvarról a főváros mély részeibe tartanak. /mti/

..

17./52/ju

2012/Kp

-35-

bb 45. minusz 20-23 fokos hidegben a házépítő kombinát 55 méteres kéményének tetején

a vid szf/sk-lm ká

1968. január 11.

az épülő miskolci házgyár iparvágányán három nagyteljesítményű vasúti gőzmozdonyt helyeztek üzembe és az általuk fejlesztett gőzt juttatják az épületek melegítő rendszerébe. a több mint 400 szakipari építőmunkás meleg helyiségekben dolgozik. a napok óta tartó nagy hideg azonban még így is próbára teszi az építőket és a szerelőket. a minusz 20-23 fokos hidegben szinte egyik óráról a másikra elfagynak a szabadban levő vízcsapok, vezetékek, és egyéb berendezések. a befagyott készülékeket forró gőzzel és lánggal olvasztják fel.

ilyen körülmények között is a tervezett ütemben állítják be a betongyár műszereit, mázolják gépi berendezéseit, emelik be a gyártócsarnok darupályáit, betonozzák a gőzölőkádak alapjait. a fel-fel támadó szél a külszíni dolgozóknak okoz sok nehézséget, a gyár 55 méter magas kéményének tetején mégis dolgoznak az erkélyek elhelyezésén. a magasban tevékenykedő szerelők sűrűn váltják egymást. hasonlóan járnak el a kazánháznál is, ahol az üvegezés a szokatlan hidegben szintén rendkívüli teljesítmény. az építők példás munkája és helytállása hozzájárul ahhoz, hogy az ország egyik legnagyobb házgyári üzemében, az október 31-i határidő előtt már az év második negyedében megkezdjék a termelési próbákat./mti/

--

bb 48. szovjet vendégeink látogatása

t hi/j-lm sr

1968. január 11.

a moszkvai tanácsi küldöttség tagjai csütörtök délután v.f. promiszlovnak, az szkp központi bizottsága tagjának, a moszkvai városi tanács vb. elnökének vezetésével ellátogattak a budapesti pártbizottság székházába. a vendégeket venéczli jános és szépvolgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkárai fogadták. a baráti légkörben lezajlott eszmecsere részt vett sarkos istván, a fővárosi tanács vb. elnöke, kelemen lajos vb. elnökhelyettes, valamint f.j. tyitov, budapesti szovjet nagykövet./mti/

--

17.50/Lm

- 36 -

fr 1900/Kp

bb 50. sajtótájékoztató a termelészövetkezetek területi szövetségeinek munkájáról és feladatairól

1 cs/lk-lm ie

1968. január 11.

a termelészövetkezetek országos tanácsa a megyei lapok munkatársai részére csütörtökön sajtótájékoztatót tartott a termelészövetkezetek területi szövetségei munkájának tapasztalatairól és más időszerű kérdésekről. a sajtótájékoztatón résztvett szabó istván, a tot elnöke is.

virág istván főtítkárhelyettes elmondotta, hogy a területi szövetségek megalakulásuk óta már hatékonyan segítették a tsz-ek és a vállalatok szerződéses kapcsolatainak kialakítását. érzékenyen és gyorsan reagáltak körzetük speciális termelésfejlesztési, értékesítési és más gazdálkodási vagy érdekképviseleti problémáira. bár az országos tanács és a területi szövetségek között alá-fölé-rendeltségi kapcsolat nincs, a tapasztalatok szerint a szövetségek igénylik a tot elvi utmutatását és a szoros együttműködést.

a területi szövetségek és az állami szervek közötti kapcsolatok jellegéről szólva a főtítkárhelyettes hangsúlyozta, hogy a területi szövetségek tevékenysége feletti felügyeletet a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai gyakorolják. ezt a jogot nem ruházhatják át alsóbb szintű szervekre. a területi szövetségek tehát minden más helyi állami szervtől függetlenek. ezt a nagyfokú függetlenséget lehetővé teszi - és egyben a területi szövetségeknek helyi viszonylatban nagy társadalmi és politikai súlyt ad - az a körülmény, hogy a választott testületekben a legkipróbáltabb, tapasztalt termelészövetkezeti vezetők kaptak helyet.

az új gazdaságirányítási rendszer viszonyai között a termelészövetkezetek nagy mértékben bővíthetik tevékenységi körüket, és kialakulnak önálló, vállalatszerű gazdálkodásuk feltételei. a tot egyik legfontosabb feladatának tekinti, hogy a termelészövetkezeteket hozzásegítse az új lehetőségek gyakorlati kiaknázásához. ezt tükrözi a választott testületek 1968. évi programtervezete is, amelyet a közeljövőben terjesztenek az elnökség és az országos tanács elé./mti/

--

18.00/Lm

- 37 -

fr 1900/Kp

bb 56. megállt a jég a duna jugoszláv szakaszán - magyar jégtörők indultak a jégmező megbontására

1 sb/tr-lm ie

1968. január 11.

a hideg egy nap alatt csaknem kétszeresére hízta a zajló duna jégtábláit, s csütörtöken már nyolc-tizenhat centiméter vastag tábláktól fehérlött a folyó. a zajlás is erősödött, főleg a délmagyarországi és a jugoszláv szakaszon. így csütörtöken a magyar határtól délre alig 80 kilométerre, a dalji kanyarban megállt a jég. egy kilométer hosszú jégmező keletkezett, s az ennél az akadálnál feltartóztatott újabb jégtáblák óráról-óra tovább építik, hosszabbítják a jégpáncélt. ezért négy magyar jégtörő hajó - amely szerda estére ért bajai támaszpontjára - parancsot kapott, hogy haladéktalanul vonuljon át a jugoszláv dunaszakaszra és kezdje meg a jégmezők felapritását, eltávolítását.

csütörtök estére újabb hat jégtörő foglalta el bajai és mohácsi támaszpontját. pénteken már ez a hajócsoport is megkezdte a munkát. álló jégmező nincs még a magyar dunaszakaszon, de a nagyobb jégtáblák és a partmenti jégkaréjok összetörésével egyengetik a zajlás útját és esetenként segítenek a teledőkbe igyekvő mahart vontatóknak, uszályoknak is. a tartós hideg miatt a zajlás további erősödésére számítanak. ezért pénteken még két jégtörő hajó indul utnak budapestről a délmagyarországi duna-szakaszra. készenlétben állnak az országos vízügyi főigazgatóság repülőgépei is, s amint kedvezően alakulnak a légköri viszonyok, légi felde-ritéssel segítik a jégtörőhajók irányítását.

a duna kivételével egyébként csütörtökre már valamennyi magyar folyó - a tiszta is - befagyott. a balatonon helyenként 30, a velencei tavon pedig néhol a 20 centiméteres vastagságot is eléri a jégpáncél./mti/

18.07/ju

fv 1900/Kp

-38-

bb 58. növekszik a jugoszláv-magyar árucseré - aláírták az ezévre szóló kereskedelmi megállapodást

t sz/tr-ju ie

1968. január 11.

budapesten befejeződtek az 1968. évre vonatkozó magyar-jugoszláv árucsereforgalmi megállapodás megkötését előkészítő tárgyalások és csütörtöken a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság delegációjának vezetői aláírták az idei forgalmat meghatározó jegyzőkönyvet. az okmányokat a magyar kormány megbízásából darvas lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes, a jugoszláv kormány megbízásából teodosziye glišics külkereskedelmi miniszterhelyettes írta alá. jelen volt az aláírásnál geza tikvicki, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete.

a megállapodás a magyar-jugoszláv áruforgalom további jelentős növelésével számol. a magyar kiviteli árulista többek között hengereltárak, gépek, ipari berendezések, gyógyszerek, vegyiacikkek, fogyasztási cikkek és mezőgazdasági termékek jugoszláviába irányuló exportját tartalmazza, míg a magyar külkeresedelem jugoszláviából fa- és papíripari termékeket, gépeket, közlekedési eszközöket, mezőgazdasági cikkeket és vegyitermékeket szerez be. jelentősen növekszik a vaskohászati termékek cseréje. a két ország képviselői megállapodtak a határmenti árucseréfor-galom fokozásában is. a megállapodás tartalmazza mindkét fél törekvését az ipari kooperáció növelésére.

a megállapodás ünnepélyes aláírása után teodosziye glišics, a jugoszláv delegáció vezetője az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta,:

- a megállapodást úgy értékelem, hogy tükrözi a realitásokat, a két ország népgazdaságának fejlődését, a kapcsolatok további szélesítésére irányuló törekvéseket és ennek nyomán az eddiginél magasabb szintű forgalmat bonyolíthatunk le. a gazdasági szervezeteknek lehetőséget nyújt arra, hogy a magyar-jugoszláv árucseré az előző évihez képest mintegy 25-30 százalékkal növekedjék. ha az árulistákat vesszük figyelembe, megállapíthatjuk, hogy csaknem valamennyi export-import cikket növekvő mennyiségben cserélik majd vállalatunk. a két ország közötti kereskedelem-ben, illetve gazdasági kapcsolatban már korábban is figyelemre-méltó helyet kapott az ipari kooperáció.
/ folyt. köv. /

18.15/ju

fv 1900/Kp

-39-

bn 58. /növekszik ... 1. folyt./-Lm

a most aláírt megállapodás lehetőséget ad arra, hogy az ipari együttműködés még magasabb szintre emelkedjék, a két népgazdaság vállalatai kedvezően kihasználják a kínálkozó adottságokat. úgy vélem, hogy ennek irányában ösztönzően hat a jugoszláviában már megkezdett és a magyar népköztársaságban most érvénybe lépő gazdaságirányítási reform.

- ez évben tovább szélesedik a közfogyasztási, közhasználati cikkek határmenti árucseréforralma, amelynek értéke előrelátnatólág eléri a hárommillió dollárt. úgy ítéljük meg, hogy az ilyen árucserre természetes két olyan baráti ország között, amelynek közös határa van. az ipari együttműködés, a bővülő árucserre és a növekvő turista-forgalom szintén nozzájárul a jugoszláv-magyar gazdasági, politikai kapcsolatok elmélyítéséhez. sok sikert kívánok a magyar gazdasági mechanizmus reformjának bevezetéséhez, amely céljának megfelelően elősegíti a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kiszélesítését és ezen belül a magyar-jugoszláv együttműködés továbbfejlesztését is./mti/

bb 61. a moszkvai tanács vb -elnöke kádár jánosnál

k zs/tm-Lm La

1968. január 11.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön fogadta v.f. promiszlovot, az szkp központi bizottságának tagját, a moszkvai városi tanács vb-elnökét, a budapesten tartózkodó tanácsai küldöttség vezetőjét.

a baráti beszélgetésen részt vett sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke és veneczi jános, az mszmp budapesti bizottságának titkára. ott volt f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete./mti/

- 40 -

18.15/Lm

fr 1925/Kp

bb 54. hajós györgy akadémikust

k ms/lk-ju sr la

1967. január 11.

a leopoldina német természettudományi akadémia tagjává választotta. /mti/

-.-

bb 55. hétfőn temetik gerézdi rabán jánost

t ms/lk-ju sr la

1968. január 11.

gerézdi rabán jánost, az irodalomtudományok kandidátusát, ismert irodalomtudóst, a magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti intézetének a napokban elhunyt kiváló tudományos munkatársát hétfőn, 15-én délután 2 órakor temetik a farkasréti temető halottasházából. /mti/

-.-

bb 57. ndk-magyar tapasztalatcsere a folyékony műtrágyázás előnyeiről - két év alatt megtérül a beruházás

i t cs/tné-ju ie la

1968. január 11.

a magyar agrártudományi egyesület rendezésében csütörtökön ndk-magyar tapasztalatcsere tanácskozást és filmbemutatót rendeztek a technika házában a folyékony ammónia-műtrágyázás technológiai és gazdaságossági tapasztalatairól, dr. walter gärtig, az ndk mezőgazdasági akadémiajának kutató intézeti igazgatója ismertette a legfejlettebb mezőgazdasággal rendelkező nyugati országokban és a német demokratikus köztársaságban is évek óta nagy sikerrel alkalmazott új műtrágyázási eljárást.

házánkban néhány állami gazdaság kísérletként már bevezette a folyékony ammónia-műtrágyázási módszert, de megfelelő tartályok, szállító eszközök és a folyadékot talajba juttató speciális gépek hiányában nagy volt a hatóanyag-veszteség, s így a várt előnyök nem realizálódtak. most a német szakemberek -illetékes magyar külkereskedelmi szervekkel való előzetes tárgyalások után - javaslatot tettek, hogy valamely nagyobb állami gazdaságban vagy termelőszövetkezeti társulás keretében létrehoznak egy ammónia-műtrágya -telepet; ellátják a szükséges tartályokkal, szállító eszközökkel, a kezelő személyzetet pedig betanítják. a beruházási költségek - előzetes számítások szerint - másfél-két év alatt teljesen megtérülnek, az elérhető körülbelül 50 százalékos terméshozamnövekedés révén. /mti/

-.-

18.20/Lm

fr 2040/Kp

- 41 -

bb 59. kifizették a Lottó 52. játékhetének „megosztott”, főnyereményét - a variációs Lottózás diadala

i kf/kf-Lm ie

1968. január 11.

a Lottó decemberi utolsó, 52. játékhetén két telitalálatos szelvény is volt. - az egyiket budapesten, a másikat csongrád megyében töltötték ki. Így a több mint 1.8 milliós főnyeremény kétfelé oszlott, mindkét részt csütörtökön fizettek ki.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság központi pénztárában vette kézhez a 908 523 forintot egy nyolc tagú lottozó csoport, a kollektiva vezetője, hegedüs ernő, a szentendrei ktsz dolgozója elmondotta, hogy a csoport tagjai valamikor egy munkahelyre jártak, most már csak a „Lottó- napokon”, találkoznak, százhatvan szelvényvel játszottak meghatározott szisztéma szerint, s mert a szerencse nem jár egyedül „mellékesként”, két négyes találatra 32 038 forintot, 26 háromtalálatos szelvényre 7 462 forintot, a 65 kéttalálatosra pedig 1 040 forintot kaptak, a 949 063 forintra „hízott”, főnyereményt egyenlően osztották el s mindegyikük takaréka tette a maga részét.

ugyancsak a variáció hozott szerencsét a másik telitalálatos szelvény tulajdonosának, a magát megnevezni nem akaró Lottózó, szentes környéki két gyermekes lakos - az otp szentesi városi fiókjában vette fel a főnyereményből rájutó összeget, amelyhez jól sikerült variációja nyomán egy négyes és több hármas, valamint kettes találatra jutó pénzt kapott, a „szerencse fia”, elmondotta, hogy volt már négyes találat, abból vett családi házat, a mostani nyereményen gépkocsit vesz, a többi takaréka teszi./mti/

bb 60. hogyan alakul a textiliák exportja, piaci helyzete - a hungarotex és az exportcikkeket gyártó vállalatok vezetőinek megbeszélése az együttműködés új módszereiről

t sz/tr-Lm ie

1968. január 11.

csütörtökön a hungarotex-nél megbeszélést tartottak a külkereskedelmi vállalat és a vele együttműködő gyárak vezetői. dr. obláth györgy, a hungarotex vezérigazgatója tájékoztatta a meghívottakat a textilexport alakulásáról, a piaci helyzetről, a vállalatokkal kötött szerződésekről és az új mechanizmus követelményeinek megfelelő további együttműködés módjairól.

/folyt. köv./
18.40/Lm

- 42 -

bb 60. /hogyan alakul ... 1. folyt./-Lm

a hungarotex a szocialista országokba irányuló exportjának 1967. évi tervét 103.9 százalékra, a tőkés exporttervet 102.6 százalékra teljesítette. a szocialista országokba több mint 800 millió devizaforint értékű árut exportált a vállalat, a tőkés piacokra pedig 800 millió devizaforintot megközelítő értékben szállított árut. összehasonlítást még nem állnak rendelkezésre a pamutnyomóipari vállalattal, a pápai és a kőbányai textilgyárral tavaly kialakított közös devizaérdekeltségi rendszer eredményeiről, de már most megállapítható, hogy az új gazdaságirányítási rendszernek ezek a kísérletei hasznosak voltak. a három vállalat, csakugy, mint a többi textil- és konfekciógyár az új cikkek, a magasabb devizabevételt hozó áruk egész sorával jelentkezett. a hungarotex növekvő mennyiségben juttatta el a magyar textil- és konfekcióipari termékeket legnagyobb exportpiacára, a szovjetunióba. bár amerikaiában a magyar termékek vámtételeinél nem adják meg a legnagyobb kedvezményt, mégis 1967-ben textiliáinknak sikerült bejutniuk erre a piacra is. a korábban már exportált lenárúkon kívül mintegy félmillió dollár értékben szállított a vállalat az usa-ba pamutszövetet és további nagyobb mennyiségre van beviteli engedélye. kanadában tovább növekedett a magyar textiliák kereslete, az 1966. évi kétmillió dollárral szemben tavaly mintegy hárommillió dollár értékű volt a vállalat kanadába irányuló exportja. a hungarotex szingapurbán tranzitraktárt létesített, ahonnan gyorsabban tudják eljuttatni az árut a távolkeleti piacokra.

a textiliák világpiaci helyzete nem kedvező. az 1966 évben kezdődött pangás, keresletcsökkenés már nemcsak a textil alapanyagokat, hanem a feldolgozott konfekcióipari termékeket is érinti. ennek következtében a magyar vállalatoknak még nagyobb piaci versennyel kell számolniuk.

a hungarotex az új gazdasági mechanizmus szellemében új alapokra helyezi kapcsolatait az iparvállalatokkal. negyvenhat nagyüzemmel szándékozik bizományosi megállapodást kötni. a vállalatok nagyrésztében már meg is kötötték, vagy előkészítették az ilyen szerződéseket. az ipar és a külkereskedelmi vállalat vezetői, dolgozói ezután együttesen osztoznak a termelés és értékesítés gondjaiban, eredményeiben./mti/

- 43 -

18.42/Lm

20⁴⁰/Lp

bb 62. évszázados hidegrekordok budapesten : a középhőmérséklet 9 fokkal az átlag alatt - továbbra is zord idő, havazással

i cs/tr-ju ie la

1968. január 11.

a sarkvidéki hideg és az atlanti óceáni enyhe, páradus légtömegek találkozási zónáiban európa számos vidékén - franciaország keleti felében, a két németországban, valamint a csehszlovákiaon, lengyelországban és a balkánon újabb nagykitörésű havazások kezdődtek. olaszországból esőzéseket jeleztek a megfigyelők. az óriás atlanti ciklon eredeti délkeleti irányából északkeleti pályára tért át, így a kárpát-medence a vártnál valószínűleg kevesebb csapadékot kap.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy szerdán és csütörtökön budapest időjárásában két „szigorú” rekord született: a szerdai középhőmérséklet mínusz 10.1 fok volt, ami évszázados rekordnak számít. 19.1 fokkal volt ez hidegebb a január tizediké sokévi átlagánál. a főváros belterületén / meteorológiai intézet / mért mínusz 15 fokos hajnali minimumszint 0.5 fokkal hidegebb volt a január tizediké eddigi abszolút rekordjánál. a csütörtöki középhőmérséklet kerekén 9 fokkal maradt el az átlagtól. az ország hőviszonyai az utóbbi napokban lényegesen nem változtak: a délkeleti megyékből még mindig csak hófoltokat jeleznek a megfigyelő-állomások, a hóbunda északnyugat-észak felé fokozatosan vastagabb, és a nyugati megyékben életri a 20-22 centimétert.

pénteken már erősebb felhősödésre, többfelé havazásra kell számítanunk, az észak-nyugati szél időnként megélénkül. a péntek reggeli minimumok általában mínusz 10-15, a szeltől védett tájakon mínusz 20 fok körül, a délutáni maximumok mínusz 5-10 fok között alakulnak ki. a távprognózis sem biztatóbb. tovább tart a zord idő, hétfőig a minimumok mínusz 15-20, a maximumok mínusz 10 fok körüliek lesznek. jelentősebb mennyiségű csapadék valószínűsége hétfőig csupán 25 százalék. /mti/

-. -

19.00/ju

fr 20⁴⁰ kp

-44-

bb 63. a szovjet népi ellenőrzési küldöttség látogatásai

i ol/tr-lm sr

1968. január 11.

a szovjetunió népi ellenőrzési bizottságának küldöttsége, amely p.v. kovanovnak, a bizottság elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban, kedden megbeszélést folytatott a kneb elnökségével. szerdán a küldöttség dr. csokonaki gyulának, a kneb elnökének társaságában kecskemétre utazott, ahol a megye több vezetőjével találkozott. dr. molnár frigyos, a bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára, dr. varga jeno, a megyei tanács vb elnöke és dr. millasin teréz, a megyei kneb elnöke tájékoztatta a küldöttség tagjait a megye gazdasági és társadalmi helyzetéről, a megyei népi ellenőrzés munkájáról. a vendégek ellátogattak a baromfiipari országos vállalat kecskeméti gyáregységébe, ahol láng györgy, a vállalat vezérigazgatója kalauzolta őket. ezután felkeresték a nagykörsi konzervgyárat, ahol kovács sándor igazgató adott tájékoztatást a gyár munkájáról.

a vendégek csütörtökön ellátogattak a fővárosi tanács székházába is, ahol kőmives istván vb. elnökhelyettes és dr. mulató jános, a fővárosi kneb elnöke a budapesti népi ellenőrzési bizottságok munkamódszereiről, a főváros társadalmi és gazdasági problémáiról adott felvilágosítást. a vendégek felkeresték a budapesti vegyipari nagykereskedelmi vállalatot is, valamint megtekintettek több fővárosi kereskedelmi és szolgáltató egységet. délután ismerkedtek a parlament épületével, majd vass istvánné, az országgyűlés alelnöke fogadta őket.

este f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete adott fogadást tiszteletükre. /mti/

-. -

bb 64. időjárásjelentés

tr-lm tr

1968. január 11.

a meteorológiai intézet jelenti január 11-én, csütörtökön este:

a hideg idő tovább tart.

előrejelzés az ország területére péntek estig: felhős idő, többfelé havazás. időnként élénk, helyenként átmenetileg megerősödő északnyugati forduló szél. hideg idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 5 - mínusz 10 fok között. /mti/

-. -
- 45 -

19.15/Lm

fr 20⁴⁰ kp

bb 65. becsicska sándor

tr-lm la

1968. január 11.

a papiripari vállalat országos szakszervezeti tanácsának titkára az szvsz vegyipari nemzetközi szövetsége papiripari állandó bizottságának ülésére csütörtökön berlinbe utazott./mti/

21.20/ju
fr

- v é g e -

-46-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 12.

bb 1. a gyermekgondozási segély eredménye : csökken a táppénzes anyák száma, kevesebb a beteg gyermek

i ni/gg-ju sr la

1968. január 12.

eredményekről, tervekről számolnak be a kerületi tanácsok legújabb jelentései.

a gyermekgondozási segély kedvező hatását tükrözi a xvi. kerületi adatokat összesítő részletes statisztika. a múlt év és a megelőző esztendő számait összehasonlítva kiderült, hogy míg 1966 második félévében 13.800 munkanapra utaltak ki táppénzt a dolgozó anyáknak, addig ez az arány a múlt év hasonló időszakában körülbelül hatezerre csökkent. a gyermeküket otthon gondozó édesanyák lelkiismeretességét dicséri, hogy körülbelül hasonló mértékű csökkenést mutat az egy évnél nem idősebb kisdetek megbetegedési statisztikája is. 1966 második félévében ugyanis az ilyen koru gyermekeknél több mint hétezer esetben volt szükség orvosi beavatkozásra, a tavalyi második félélesztendőben viszont csak körülbelül 3500 alkalommal.

az 1. kerületben a felsőbb szervek támogatásával megvalósuló fejlesztésekről, felújításokról készült jelentés. a tervek szerint az idén folytatódik a palota helyreállítása; a vári közvilágításra több mint ötmillió forintot költenek, s valószínűleg megkezdődik a vári uthálózat rekonstrukciója is.

/folyt. köv./
fr

-1-